

ΕΚΔΟΣΗ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΠΛΩΜΑΡΙΤΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ 'ΒΕΝΙΑΜΙΝ Ο ΛΕΣΒΙΟΣ'

Πλωμαρίτικοι

ΠΑΡΡΩΜΕΝΟ ΤΕΛΟΣ
Ταχ. Γραφείο
ΚΕΜΠΑ
Αριθμός Αδείας
4273

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ - ΙΣΤΟΡΙΑ - ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ - ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ ΜΑΣ

ΖΗΝΩΝΟΣ 29-31 Τ.Κ. 10437 ΑΘΗΝΑ
Τηλ: 210-5233735 • FAX: 210-5233735

ΣΗΜΕΙΟ

www.plomarion.com

ΕΤΟΣ 33ο - ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 233

ΙΟΥΛΙΟΣ - ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2011

ΠΛΩΜΑΡΙΤΙΚΟΙ ΑΝΤΙΛΑΛΟΙ

Τρίμηνη περιοδική έκδοση

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΠΛΩΜΑΡΙΤΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ «BENIAMIN Ο ΛΕΣΒΙΟΣ»

Ζήνωνος 29-31 Αθήνα • Τ.Κ. 10437 • Τηλ.-fax: 210 5233735

Εκδότρια-Διευθύντρια: Κανελλοπούλου - Βαμβαδέλλη Μαρία

Εύβοιας 25 Μεταμόρφωση Τηλ: 210 2810919 • web-site: www.plomarion.com

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Κανελλοπούλου Μαρία
Παναγιωτίδης Γιώργος
Ανδρόνικος Νίκος
Λυγερού - Τσίγκα Κατερίνα
Καζάζη - Καπερώνη Αμφιτρίτη
Μαλλιαρός Δημήτρης
Μπελάς Μιχάλης

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

π. Ευστράτιος Μανωλέλης
Αντώνης Ανδριώτης
Αμφιτρίτη Καζάζη - Καπερώνη
Γιάννης Κουτσαφέλης
Ε. Καλδής
Κλεάνθη

Υπεύθυνος Διεκπεραίωσης

Μπελάς Μιχάλης

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Κανελλοπούλου Μαρία
Ανδρόνικος Νίκος
Μπελάς Μιχάλης
Κολυβά Άρτεμις
Μαλλιαρός Δημήτριος
Ψαρράς Ευστράτιος
Μπούκη Μυρσίνη
Λυγερού - Τσίγκα Κατερίνα
Μουτζούρης Νικόλαος
• Τα κείμενα απηχούν τις θέσεις των συντακτών και όχι του Συλλόγου.
• Ανυπόγραφα κείμενα δεν δημοσιεύονται.
• Κείμενα και φωτογραφίες που στέλνονται προς δημοσίευση δεν επιστρέφονται.
• Το εξώφυλλο φιλοτεχνήθηκε από το συγχωριανό μας γραφίστα Γιώργο Νικ. Μουτζούρη.

Περιεχόμενα

- Τινάζοντας τη σκόνη του χρόνουσελ. 4-6
- Βενιαμίνια6
- Επιστροφή στην Άμαξο7-9
- Ο πληθυσμός και οι οικογένειες του Πλωμαρίου στα μέσα του 17ου αιώνα10-11
- Οι Αγροφύλακες12
- Παρουσίαση του επετειακού λευκώματος «ΛΕΣΒΟΣ 1912-2012 - Εκατό χρόνια ελευθερίας»12-13
- Παλιές πονεμένες ιστορίες14
- Εκδηλώσεις Γ' τριμήνου στο Πλωμάρι μας15-16
- Μια ημερίδα στο Πλωμάρι Για τις μαθησιακές δυσκολίες16-17
- Καλοί Σαμαρίτες18
- Αξίζει να το δεις18
- Τρυγονιάτικα18
- Τα Πλαγιώτικα19
- Χρήσεις οινοπνευματωδών ποτών19-21
- "Το φονικό"21
- Από το Σύλλογο «Μακαράς» της Άγρας Παρουσίαση του βιβλίου του Γ. Καμβυσέλλη....22
- Επιτυχόντες σε ΑΕΙ και ΤΕΙ μαθητές του Λυκείου Πλωμαρίου22
- Τοπικός Τύπος23
- Κοινωνικά24-26
- Προσφορές στη μνήμη27
- Συνδρομές27

Ηλεκτρονική σελιδοποίηση - εκτύπωση

-επιμέλεια-διεκπεραίωση έκδοσης

Εκδόσεις Γραφικές τέχνες

Καρπούζη

Καρπούζη Αριστέα & Υιοί Ο.Ε.

Θεοδοσίου 23 Ίλιον Τ.Κ. 13121

Τηλ-Fax: 210 2619003 - 210 2619696

e-mail: karpouzi@otenet.gr

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Καλούνται τα μέλη του Συνδέσμου Πλωμαριτών Αττικής «Βενιαμίν ο Λέσβιος» στην **ετήσια τακτική Γενική Συνέλευση** η οποία θα πραγματοποιηθεί την **Κυριακή 22 Ιανουαρίου 2012** ώρα 10:30 πρωινή στην αίθουσα του Συνδέσμου, Ζήνωνος 29-31 με θέματα:

1. Οικονομικός και Διοικητικός Απολογισμός.
2. Οικονομικός Προϋπολογισμός.
3. Εκλογή νέου Διοικητικού Συμβουλίου και Εξελεγκτικής Επιτροπής.
4. Εκλογή Αντιπροσώπων του Συνδέσμου στην Ο.Λ.Σ.Α.

Δικαίωμα συμμετοχής έχουν τα ταμειακώς εντάξει μέλη.

Σε περίπτωση μη απαρτίας η Γ.Σ. θα επαναληφθεί την **επόμενη Κυριακή 29 Ιανουαρίου 2012** στον ίδιο τόπο, την ίδια ώρα και με τα ίδια θέματα.

Η Πρόεδρος
Μ. Κανελλοπούλου

Ο Γεν. Γραμματέας
Μ. Μπελάς

Στην ίδια εκδήλωση θα γίνει και η καθιερωμένη **κοπή της Πρωτοχρονιάτικης πίτας** του Συνδέσμου.

Παρακαλούμε τους συμπατριώτες μας να συμμετάσχουν μαζικά και τους νέους να πλαισιώσουν το Δ.Σ. και να βοηθήσουν στη συνέχιση της λειτουργίας του Συνδέσμου.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ Δ.Σ.

Παρακαλούνται τα μέλη του Συνδέσμου μας απανταχού της Γης όπως ενισχύσουν με την ετήσια συνδρομή τους τον Σύνδεσμό μας καθ' όσον εξ' αιτίας της οικονομικής κρίσης καταργήθηκε η ατέλεια των ταχυδρομικών εξόδων αποστολής του περιοδικού μας καθιστώντας δυσβάστακτο το ποσό για την εκτύπωση και αποστολή αυτού, ιδίως στο εξωτερικό.

ΤΙΝΑΖΟΝΤΑΣ ΤΗ ΣΚΟΝΗ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

Από την «Ιστορία του Πλωμαρίου»

του Κλεάνθη Βουλαλά

Επιμέλεια: Αμφιτρίτη Καζάζη — Καπερώνη

Η μταιωθείσα επανάστασις εν Μεγάλω Χωρίω κατά τας αρχάς του 1821

Ὅτε κατά την επανάστασιν του 1821 ἡ Ἑλλάς σύσσωμος ἐξηγέρθη κατά του τυράννου της, μὴ υστερήσαντος και του Πλωμαρίου εἰς τον υπέρ της ανεξαρτησίας αγώνα, παρὰ την τρομοκρατίαν και τους απαγχονισμούς εν Μυτιλήνῃ των αρχηγών του κινήματος Γιαννάκη Λεμονή και του ἐπ' ἀδελφῇ γαμβροῦ του Χατζηγρηγόρη Ἰωάννου, ἀπεφάσισαν να ἀναπετάσωσι την της ἐλευθερίας σημαίαν, καίτοι ἀπήλυνον τότε μεγάλης ἐλευθερίας, ὄντες μακράν πάσης τουρκικῆς ἐξουσίας.

Φιλοπάτριδες τινες νέοι του Μεγάλου Χωρίου ἠλεκτρισθέντες ἐκ των κατὰ ξηρὰν και θάλασσαν νικῶν των Ἑλλήνων, ὑπὸ την ἀρχηγίαν του **Γιαννάκη Λαγουμιτζή**, του και **Καρτσέλα** ἐπιλεγομένου, ἐπείσαν τους Δημογέροντας ὅπως υπογράψωσι και σφραγίσωσι ἐγγράφα προσκαλοῦντες τον στόλον των Ψαρῶν ὅπως ἔλθῃ εἰς βοήθειαν διηρημένης εἰς πέντε τεμάχια ἐσφράγισαν και υπέγραψαν. Ὁ δε τέταρτος **Κανέλλος** τους. Σκοπὸς των ἐπαναστατῶν ἦτο να συνεννοηθῶσι μετὰ των ἄλλων κατοίκων της νήσου και ἐκδιώξωσι τους Τούρκους της Γέρας και Καλλονῆς τη βοήθειά του στόλου. Και οἱ τρεῖς μὲν δημογέροντες οἱ κρατοῦντες ἀνὰ εν τεμάχιον της σφραγίδας Κεχαγιάς ἠρνήθη να υπογράψῃ και σφράγιση φοβούμενος οἰοῦν δεινῶν πρόξενος θα ἐγένετο ἡ επανάστασις αὐτή.

Ὁ πέμπτος, ὁ ἔχων περισσοτέραν ἰσχύν και δημοτικότητα παρὰ τοῖς ὁμοχωρίοις

του, **Χριστόδουλος Δ. Βουλαλάς**, προσεκληθῇ εἰς Μυτιλήνῃν ὑπὸ του τοπάρχου της Μυτιλήνης Κουλαξίζ και μεταβάς ἐκρατήθη ὡς ὄμηρος ἐπὶ ἑξὶ μήνας. Εκεί τῷ ἐπετράπη να διαμένῃ εν τῇ Μητροπόλει περιφερόμενος ἐλευθέρως εν τῇ πόλει.

Οἱ ὑπὸ την ἀρχηγίαν του θερμουργοῦ **Καρτσέλα** νέοι παραλαβόντες το ὑπὸ των τριῶν δημογερόντων ἐσφραγισμένον ἐγγράφον ἀνεχώρησαν εἰς Ψαρά και παρυσιασθέντες εἰς την Βουλὴν των Ψαρῶν ἐπέδειξαν το εἰρημένον ἐγγράφον. Εζήτησαν ὅπλα και πολεμοφόδια ὡς και την βοήθειάν του στόλου, ὅπως ἀναπετάσωσι την της ἐλευθερίας σημαίαν. Εἰς την ἐρώτησιν των Ψαριανῶν διατί δὲν υπέγραψαν και οἱ ἄλλοι δημογέροντες, ἀπήντησαν ὅτι ἀπουσίαζαν εἰς Μυτιλήνῃν, ἐπέσπευσαν δε την ἀναχώρησίν των ἐπὶ τῇ ἰδέᾳ ὅτι οὗτοι θα παρέμεναν ἐκεῖ ἐπὶ πλέον.

Πάραυτα ἡ Βουλὴ των Ψαρῶν σκεφθεῖσα ἀπέστειλεν ἀντιπρόσωπον τῇ συνοδείᾳ των Πλωμαριτῶν εἰς Μέγα Χωρίον ἵνα ἐξετάσῃ τας ἐκεῖ ἀνάγκας και βολιδοσκοπήσῃ τα πνεύματα. Ὁ ἀντιπρόσωπος ἐλθὼν εἰς Μέγα Χωρίον προσεκάλεσε τον μὴ υπογράψαντα **Κανέλλον Κεχαγιάν** εἰπὼν οὕτῳ διατί ἠρνήθη να υπογράψῃ το ἐγγράφον. Οὗτος ἐζήτησε προθεσμίαν ὥρων τινων να σκεφθῇ μεταβαίνων εἰς την ἐκκλησίαν ἵνα φωτισθῇ τί να πράξῃ.

Παρερχομένης της ὥρας και βιαζομένου του ἀπεσταλμένου να ἐπιστρέψῃ εἰς Ψαρά ἀπήντησε να τον προσαγάγωσιν

ενώπιόν του και δώση οριστικήν απάντησιν. Παρουσιασθείς ο **Κεχαγιάς** την επούσαν είπε τα εξής:

«Είδον εις τον ύπνον μου την Παναγίαν η οποία μου είπεν ότι αυτό που σκέπτεσθε να κάμητε είναι παραφροσύνη και ότι το Χωριό θα αιματοκυλισθή και θα καταστραφή» και κλίνας την κεφαλήν είπεν εις τον απεσταλμένον: **«Ιδού η κεφαλή μου, κόψε την, παρά να υπογράψω την καταστροφήν της πατρίδος μου».**

Τότε ο απεσταλμένος των Ψαρών ιδών το ανένδοτον του **Κανέλλου Κεχαγιά** απήλθεν εις Ψαρά ακολουθήσαντες αυτόν και οι υποκινηταί **Ιωαν. Λαγουμιτζής**, ο Καρτσέλας, **Εμμ. Γιάνναρος**, **Δ. Καρές**, **Παν. Εμμ. Σμυρνέλης**, **Δημ. Γεωργιάδης** (διδάσκαλος εις Μέγα Χωριόν), **Γρ. Βασίλαρος**, **Χριστόδουλος Αχιλαραδέλης** εκ Παλαιοχωρίου, **Παρθενίας Ραφτέλης**, **Μανόλης Καμνωρώκης** και άλλοι. Εκείθεν κατήλθον εις την αγωνιζομένην Ελλάδα και άλλοι μεν κατετάχθησαν εις την φάλαγγα του Γάλλου φιλέλληνας **Φαθιέρου** άλλοι δε εις τα Ρουμελιώτικα τάγματα του **Καραϊσκάκη**. Εξ αυτών ο **Εμμ. Γιάνναρος** προσελήφθη ως υπασπιστής του Σουλιώτου **Φωτομάρα**, φρουράρχου Ακροναυπλίας.

Κατά την επανάστασιν του 1821 υπουργούντος του Βενιαμίν συνεστήθη υπό τούτου εις την Κυβέρνησιν και προς τους ναυάρχους των τριών νήσων όπως προσλάβωσιν εις τον κατά των Τούρκων αγώνα τον καπτάν **Δημήτρη Πούλιαν** εκ Πλωμαρίου, διοικούντα το πλοίον του τοπάρχου της Λέσβου, γνωστόν τοις Ψαριανοίς, όντα τολμηρόν και έμπειρον ναυτικόν.

Παραδεκτής γενομένης της συστάσεως ταύτης του Βενιαμίν, απεστάλη ο **Κανάρης** εις Πλωμάριον όπως του προτείνη να λάβη μέρος εις τον αγώνα και εν περιπτώσει παραδοχής αναχωρήση μετά της οικογενείας του την οποίαν να εγκαταστήση εις την Ύδραν.

Εις απάντησιν του **Κανάρη** ο **Πούλιας** απήντησε την αρχηγίαν του στόλου μιας εκ των νήσων, ο δε **Κανάρης** τω είπεν ότι τοιαύτην εντολήν δεν έχει. Τότε ο **Πούλιας** υπεσχέθη ότι τακτοποιών τας υποθέσεις του και παραλαμβάνων την οικογένειάν του θα έλθη εις Ψαρά.

Μάτην επί πολύν καιρόν ανέμενεν ο ήρως των Ψαρών **Κανάρης** την άφιξίν του εις Ψαρά. Επιτέλους ηννόησεν ότι ενεπαίχθη και παρήγγειλεν εις αυτόν ότι **«αν σε πιάσω θα σε σταυρώσω στα κατάρτια».**

Ημέραν τινά ο **Πούλιας** διευθυνόμενος εις Κωνσταντινούπολιν με το πλοίον και διερχόμενος προ του Σιγρίου είδε μακρόθεν πλοία τα οποία εξέλαβεν ως Ψαριανά, κατευθυνόμενα προς το μέρος του και μνησθείς της απειλής του **Κανάρη** ετράπη εις φυγήν, διελθών το μεταξύ της εκεί νησίδας και στερεάς στενόν μετά εμπνευσμένης δεξιότητος, το οποίον δυσκόλως πλοία ομοίου μεγέθους του ιδικού του ηδύναντο να περάσωσι με τον κίνδυνον συντριβής. Ο **Πούλιας** προς αποφυγήν αυτού και ίνα απομακρυνθή των πλοίων του **Κανάρη**, προπορευόμενος, διέταξε τους ναύτας και μετέφεραν τα εν τω πλοίω εμπορεύματα προς την μίαν πλευράν του και ούτω κατώρθωσεν ευχερώς να διέλθη το στενόν, όποτε πνεύσαντος ουρίου ανέμου ετράπη προς την Τρωάδα ρίψας το πλοίον εις την ξηράν. Οι δε Τούρκοι του μέρους εκείνου ίνα μη περιπέση εις χείρας των Ελλήνων το πλοίον με τα εμπορεύματα έθεσαν πυρ εις την πυριτιδαποθήκην και τα ανετίναξαν εις τον αέρα.

Μετά την καταστροφήν της Χίου πλοία φέροντα στίφη Τούρκων, γιουρούκων και ζειμπέκων, εκείθεν απελθόντα κατέπλευσαν εις Μυτιλήνην, όπως και εκεί επαναλάβωσι, τα αιμοβόρα θηρία, όσα διέπραξαν και εν τη Χίω. Ο τοπάρχης (Κουλαξίζ) ιδών την προσέλευσιν των πλοίων και σκεφθείς τας καταστροφάς τας οποίας ήθελον

επιφέρει εις τον τόπον, το οποίον ήτο ασύμφορον εις αυτόν, καθ' όσον απελάμβανε πλουσιοπαρόχως εκ του εισοδήματος των χριστιανών εκβιάζων αυτούς, εφίλωδωρσεν αυτούς προπέμψας μέχρι των πλοίων.

Αυτοί δε λαβόντες τα δώρα ανεχώρησαν εις την απέναντι Ανατολήν.

Έτερον πλοίον απαρτιζόμενον εκ των αυτών τεράτων απέπλευσεν εκ Χίου κατευθυνθέν εις το επίνειον του Μεγάλου Χωρίου, το νυν Πλωμάριον, όπου συναντήσαντές τινα κάτοικον διέταξαν να τους οδηγήση εις το Χωρίον. Φθάσαντες οι Τούρκοι απέναντι αυτού εις θέσιν Σπίδες εσταμάτησαν προς ανάπαυσιν και όπως σχεδιάσωσι τα της επιθέσεως. Τότε ο οδηγός προφασισθείς φυσικήν ανάγκην και αθέατος εις το δάσος όπου κατέφυγεν,

επαρουσιάσθη ενώπιον των προυχόντων και τρέμων ανεκοίνωσεν εις αυτούς τα του κινδύνου.

Πάραυτα οι προύχοντες προσεκάλεσαν τους δυναμένους να φέρωσιν όπλα εκ των οποίων πολλοί έφερον ράβδους επί των ώμων δια να φαίνονται μακρόθεν ως όπλα.

Αμέσως δε ήρχισαν εκ της μιας άκρας του Χωρίου να διατρέχουν τους δρόμους μέχρι της άλλης, επαναλαμβάνοντας το τοιούτον πολλάκις ίνα φαίνονται πολλοί.

Οι Τούρκοι ιδόντες τοιαύτα και υποπτευθέντες ότι οι κάτοικοι είναι περισσότεροι αυτών και ένοπλοι, απήλθαν άπρακτοι και κατελθόντες εις το επίνειον ανεχώρησαν. Το ευφυές τούτο τέχνασμα έσωσε το Χωρίον και τους κατοίκους εκ της λεηλασίας και της πιθανής σφαγής.

BENIAMINEIA

Όπως κάθε χρόνο, έτσι και φέτος, στη γενέτειρα του Φιλικού πρωτεργάτη τής Επανάστασης του 1821, **διδάσκαλου Βενιαμίν του Λέσβιου**, το Μεγαλοχώρι, διοργανώθηκαν εκδηλώσεις προς τιμή του, παρουσία των τοπικών αρχών και πλήθος κόσμου.

Ο εορτασμός άρχισε με δοξολογία αμέσως μετά τη θεία λειτουργία και την εκφώνηση από τον επιφανή νομικό κ. **Δημήτριο Σκαρίμπα**. Ακολούθησε κατάθεση στεφάνων στο χώρο του μνημείου του Βενιαμίν και αμέσως μετά δεξίωση, των επισήμων και των παρεβρισκομένων, στην πλατεία του χωριού.

Από το Σύνδεσμό μας βραβεύτηκε ο αριστούχος απόφοιτος του Δημοτι-

κού Σχολείου Μεγαλοχωρίου **Γιάννης Μουτζούρης**.

Η ιδιαιτερότητα της φετινής εκδήλωσης ήταν η αναγνώριση της προσφοράς της επί σειρά ετών συνδιοργανώτριας των Βενιαμινείων κ. **Μυρσίνης Μπούκη**, από τη Δημοτική Αρχή της Λέσβου.

Ο Δήμαρχος Λέσβου κ. **Δημήτριος Βουνάτσος**, εκπροσωπώντας τον λαό της Λέσβου της παρέδωσε τιμητική πλακέτα «τιμής ένεκεν» για την προσφορά της στον τόπο της, στα Βενιαμινεία, στον Σύνδεσμο Πλωμαριτών Αττικής και γενικά σε όλο το νησί.

Η όλη εκδήλωση έκλεισε με το χορευτικό συγκρότημα του Δήμου Λέσβου.

Επιστροφή στην Άμαξο

Αντώνη Ν. Ανδριώτη

Συνέχεια από το προηγούμενο

Αλλά ας μη νομισθεί ότι η ημέρα μας στο βουνό γέμιζε μ' όλες αυτές τις ασχολίες που αναφέραμε στα προηγούμενα σημειώματά μας. Η ζωή στο βουνό είχε τόσες άλλες δραστηριότητες για το κάθε μέλος της οικογένειας, που μας έκανε να μη μπορούμε να το αποχωριστούμε, όταν ερχόταν η ώρα της επιστροφής μας στο Πλωμάρι.

Στα διαλείμματα των πρωϊνών εργασιών και υποχρεώσεών μας, έπρεπε να κάνουμε και την προετοιμασία μας για την επόμενη σχολική περίοδο. Που περιλάμβανε επαναλήψεις ανάγνωσης και ορθογραφίας, το διάβασμα κάποιου παιδικού βιβλίου, την εξάσκησή μας στην προπαίδεια του πολλαπλασιασμού και την λύση απλών προβλημάτων της πρακτικής αριθμητικής. Πάντως για νάμαι ειλικρινής, την πιο καλή εξάσκηση στην αριθμητική την έκαμα παίζοντας «πάστρα» («ξερή») με τους μεγαλύτερους. Και τούτο γιατί έπρεπε να συνδυάζω με γρηγοράδα τα αθροίσματα των χαρτιών και να διαλέγω τον πιο καλλίτερο συνδυασμό, που θα μου απόφερνε και πόντους (τόσο από συγκεκριμένα χαρτιά, όπως οι άσσοι, το δέκα το «καλό», το δυάρι το «σπαθί» κλπ, όσο και από το πλήθος των χαρτιών που θα μάζευα). Σιγά-σιγά έμαθα όλα τα παιχνίδια της τράπουλας μια και είχα μια τέτοια έφεση!

Ο πιο καλός δάσκαλος στην χαρτοπαιξία μου, ήταν η γιαγιά μου η Σουλτάνα, Θεός «σχωρές την». Δεν μπορώ να πω ότι είχε μανία με το χαρτί, αλλά μάλλον με ένα δυο παιχνίδια κατάφερνε να κάνει ένα μικρό διάλειμμα από άλλες δουλειές, που την κράταγαν σκυμ-

μένη όλη μέρα. Όπως το πλέξιμο διάφορων καλυμμάτων με το «βελονάκι» της ή το κόψιμο των παλιών ρούχων (αυτών που δεν φοριόντουσαν πια λόγω παλαιότητας) σε στενές ταινίες (λουρίδες) και την συρραφή τους για την τροφοδοσία της «κρεβατής» όπου υφαίνοντο τα αναγκαία «κουρέλια» («κουρελούδες»), τα «σκαλόπανα» αλλά και πεσέτες και «χράμια».

Έτσι, εκτός από την «**πάστρα**», μ' έμαθε να παίζω την «**αβυσσινία**» και το «**σκαμπίλι**». Το τελευταίο ήταν το πιο αγαπημένο της παιχνίδι, και το παίζαμε οι δυό μας. Ίσως γιατί ήμουν ο μόνος υπολήψιμος αντίπαλός της αλλά και ίσως ο μοναδικός γνώστης του παιχνιδιού αυτού. Όταν όμως μεγάλωνε η παρέα, τότε παίζαμε την «**πάστρα**» ή την «**αβυσσινία**». **Παιχνίδι της μεγάλης παρέας ήταν και ο «μουτζούρης»**. Σ' αυτό το παιχνίδι, μέλημα του κάθε παίκτη είναι να μην έχει στα χαρτιά του ένα συγκεκριμένο χαρτί, μια μοναδική και συγκεκριμένη «φιγούρα» της τράπουλας, τον «**μουτζούρη**», που, αν του τύχαινε να τον «τραβήξει» κατά την διάρκεια του παιχνιδιού, θα προσπαθούσε να τον περάσει σε άλλα χέρια. Αυτό που έκανε το παιχνίδι τούτο διασκεδαστικό, ήταν ότι γνωρίζαμε όλοι οι παίκτες, πού φιλοξενούνταν ο «**μουτζούρης**» ανά πάσα στιγμή και το ενδιαφέρον επικεντρωνόταν στο πως θα πασάρωνταν στον επόμενο φιλοξενητή του. Συνήθως προσπαθούσαμε να πασάρουμε με πονηριά τον «**μουτζούρη**» στη γιαγιά και να διασκεδάσουμε προσπαθώντας να την πείσουμε να υποστεί τις συνέπειες της φιλοξενίας, που του φύλαγε και της ατυχίας της να βρεθεί στο τέλος με τον

«μουτζούρη» στα χέρια.

Τα βράδια πάλι, που η παρέα μεγάλωνε με τη συντροφιά των γειτόνων μας, μαζευόμασταν όλοι γύρο από το μεγάλο τραπέζι, για να παίξουμε την **τόμπολα** κάτω από το φως μιας λάμπας «λουξ», που βοηθούσε μικρούς και μεγάλους να διαβάζουν με αρκετή ευκολία τους αριθμούς της «καρτέλας» τους. Ο πατέρας μου απολάμβανε αυτό το οικογενειακό παιχνίδι και του άρεσε να είναι αυτός που θα κλήρωνε τους αριθμούς, που τους φύλαγε μέσα σ' ένα μικρό σακουλάκι. Για τις ανάγκες του παιχνιδιού, ο πατέρας μου καθόταν πάντα στο μέσον της μακρύτερης πλευράς του τραπεζιού με την πλάτη προς το λουξ έτσι να μπορεί να διαβάζει τους αριθμούς, που ο ίδιος κλήρωνε. Χωρίς βιασύνη, έβγαζε από το σακουλάκι ένα-ένα τα «πούλια» (πάνω σε κάθε ένα από τα οποία ανεγράφετο και ένας αριθμός από το 1-99), διάβαζε και ανακοίνωνε αρκετά δυνατά (προς χάριν της γιαγιάς που δεν καλο-άκουγε) μια και δυο φορές τον αριθμό που είχε το «πούλι» και μετά το τοποθετούσε πάνω σε έναν πίνακα αριθμών στην κοινή θέα όλων των παικτών. Κι έτσι, ανά πάσαν στιγμήν, μπορούσε ο κάθε παίκτης να τσεκάρει αν είχαν κληρωθεί οι αριθμοί της καρτέλας του. Τούτο ήταν απαραίτητο, γιατί τα ξεφωνητά και οι επιδοκίμασιες που συνόδευαν την εκφώνηση κάθε αριθμού που κληρώνονταν αλλά και οι συζητήσεις μεταξύ των παικτών μπορούσαν να αποσπάσουν την προσοχή των περισσοτέρων. Στη μέση του τραπεζιού φροντίζαμε να υπάρχει ένας **«κούκος»** (σωρός) από ξηρά κουκιά ή άσπρες φασόλες που χρησιμοποιούσαμε για να σημειώνουμε πάνω στη καρτέλα μας εκείνους από τους αριθμούς που κληρώνονταν. Κάθε καρτέλα είχε τρεις σειρές από πέντε αριθμούς (από το 1-99). Κέρδιζε ο πρώτος και ο δεύτερος από τους παίκτες που

θα συμπλήρωνε μια **«τσινκουΐνα»**, δηλαδή μια πλήρη σειρά καρτέλας με πέντε κληρωμένους αριθμούς. Και τέλος, κέρδιζε και αυτός που θα συμπλήρωνε πρώτος την καρτέλα του με κληρωμένους αριθμούς, δηλαδή αυτός που θα έκανε **«τόμπολα»**.

Με την συμπλήρωση από κάποιο παίκτη της πρώτης και της δεύτερης τσινκουΐνας, ο παίκτης σηκωνόταν από το κάθισμα και ανεφώνιζε δυνατά: **Τσινκουΐνα!** Δεν μπορείτε να φανταστείτε το πανδαιμόνιο που ακολουθούσε. Το ίδιο γινόταν και όταν κάποιος συμπλήρωνε τόμπολα. Ακολουθούσαν πανηγυρισμοί από την παρέα του κερδισμένου, πειράγματα, γκρίνιες για την περίσσια ευνοια της τύχης σε κάποιους από τους παίκτες ή για την «γκίνια» άλλων. Μέσα σ' αυτό το πανδαιμόνιο γινόταν η επαλήθευση της τσινκουΐνας ή της τόμπολα από τον πατέρα μου και μετά την αίσια έκβασή της αυτός που κέρδιζε λάμβανε και το μικρό χρηματικό ποσό όπως προκαθορίζονταν από την αρχή του παιχνιδιού.

Μέσα στην ίδια ατμόσφαιρα μπορούσε καμιά φορά να παίζαμε και την **«τριανταμία»** ή κάποιο άλλο παιχνίδι της τράπουλας. Συνήθως όμως ήταν η τόμπολα που προτιμούσαμε όχι μόνο για την ομαδικότητά της αλλά και γιατί είχε πιο έντονα τα χαρακτηριστικά της αμεριμνησίας και ξεγνοιασιάς. Με τον τρόπο που διεξήγετο το παιχνίδι, δεν σε κραταγε δεμένο στην καρέκλα σου. Δεν περιοριζόταν σ' ένα παίκτη. Μοιράζονταν με όλους τους παίκτες. Σ' άφηνε να πειράξεις, να συζητήσεις, να ξεφωνήσεις, να γελάσεις με την καρδιά σου. Δεν είχε αυτοσκοπό το κέρδος αν και αυτό γλύκανε την συμμετοχή μικρών και μεγάλων. Μικρά τα ποσά που παίζαμε, εικονικά θα έλεγα. Όμως, για μας τους πιτσιρικάδες, και το πενηνταράκι ακόμα φάνταζε εκατομμύριο και ανακατευόταν

με την χαρά του νικητή. Ήταν ένα μείγμα που, όταν πραγματώνονταν, μας έστελνε για ύπνο έτοιμους να ονειρευτούμε τις καλλίτερες επενδύσεις του κέρδους μας.

Σήμερα, τη χαρά αυτή των «τυχερών» οικογενειακών παιχνιδιών έρχεται να την αντικαταστήσει ο ΟΠΑΠ ή και η τηλεόραση με παρόμοια παιχνίδια, που δυστυχώς εστιάζονται στο κέρδος και περιχαράκωνονται από την ατομικότητα, που διακρίνει τη σημερινή μας ζωή που της λείπει το γέλιο, ο αυθορμητισμός, η χαρά της επικοινωνίας.

Πολλές φορές το θραδυνό μας παιχνίδι, το ακολουθούσε και κάποιος μεζές συνοδευτικός του ούζου και του κρασιού. Κι έτσι συνεχίζετο η ευθυμία που γεννούσε το παιχνίδι, ενώ οι κουβέντες σιγά-σιγά περνούσαν στη σφαίρα της καθημερινότητας. Σ' αυτές ανταλλάσσονταν ιδέες και προτάσεις για το πώς πρέπει να γίνει τούτο, πώς το άλλο κ.ο.κ. **Μα τις πιο σημαντικές στιγμές της θραδιάς τις οφείλαμε στο μικρό πρασινωπό φορητό μας ραδιόφωνο.** Λειτουργούσε με εξωτερική «ξηρή» μπαταρία και το φυλάγαμε πάντα στο εσωτερικό του σπιτιού για να το προφυλάσσουμε από τη σκόνη και την κατασκήνωση των ζωυφίων μέσα σ' αυτό. Όταν θέλαμε να το λειτουργήσουμε, το φέρναμε στην υπαίθρια αυλή και το συνδέαμε στις υποδοχές μιας κεραίας και της απαραίτητης γείωσης. Τάχε φροντίζει όλα με μαστοριά ο **Γιάννης Παλαιολόγος**, που εκείνη την εποχή άρχιζε τη λαμπρή καριέρα του ηλεκτρονικού και διατηρούσε το εργαστήριό του στο Πλωμάρι. Τη γείωση του ραδιοφώνου μας την είχε «κρύψει» στο κοντινό παρτέρι και το σύρμα της κεραίας το είχε «κατεβάσει» μέσα από τη «φρίτζα» της αυλής μας, κατά μήκος ενός από τους σιδερένιους στυλίσκους που την στήριζαν. Ήταν τόσο μακρύ το

σύρμα της κεραίας που εκτείνετο από την κορφή ενός ψηλού λιόδεντρου, που ήταν δίπλα στην αυλή, μέχρι την κορφή ενός άλλου 20-25 μέτρα μακριά.

Το ραδιόφωνο ήταν απαραίτητος σύντροφος για όλους μας και κυρίως για τον πατέρα μου, που ήθελε να είναι ενημερωμένος πάνω στα διάφορα θέματα. Η ώρα των «ειδήσεων» ήταν μια ιερή περίοδος, που έπρεπε να μη διαταράσσεται από τις φωνές και τους θορύβους μας. Αλλά μόλις πέραγε η ιερότητα της περιόδου των ειδήσεων, το ραδιόφωνο γινόταν το μέσον της ... μουσικής μας εκπαίδευσης! Μαθαίναμε ό,τι καινούργιο τραγουδιόταν εκείνες τις μέρες για να το προβάρουμε στη συνέχεια πάνω στη ξύλινη κούνια, που ολογυρίς κρεμόταν από ένα γερό κλαδί ελιάς στην διπλανή της αυλής μας πεζούλα. Επάνω στην κούνια γίνονταν οι πρόβες των τραγουδιών καθώς ανέμελα προσπαθούσαμε να την πάμε με το κούνημα όσο ψηλότερα μπορούσαμε ακολουθώντας το ρυθμό του κάθε τραγουδιού. Το βράδυ όμως, μετά τις ειδήσεις, και αν το επέτρεπε το μελτέμι το καλοκαιριανό, το ραδιόφωνό μας είχε άλλο ρόλο. Μας έφερνε στο κέφι με το άκουσμα των τραγουδιών και μας έβαζε στο σιγοτραγουδισμό πράγμα που το απαιτούσε και το ουζάκι και η παρέα.

Αυτά τα γιορτινά γεμάτα ζωή βράδια δεν είχαν παρά ένα μονάχα ανταγωνιστή: Το Αυγουστιάτικο φεγγάρι και το κλαρίνο του Καμπάνη που γλυστρούσε τον γλυκό του ήχο από τον Καλόγερο και παίρνοντας την λαγκαδιά της Αηδονιάτισας ανέβαινε ίσαμε τον πύργο μας και ακόμη πιο πέρα. Μαγευτικές εικόνες που τις διέκοπτε μόνο κάποιο γαύγισμα της Έλλης, του σκύλου φύλακά μας, όταν μυρίζονταν παρείσακτους στη γειτονιά μας.

Συνεχίζεται

Αντώνης Α. Χαλδαίος

Ο πληθυσμός και οι οικογένειες του Πλωμαρίου στα μέσα του 17ου αιώνα

Υπάρχουν αρκετές πηγές στα οθωμανικά αρχεία σχετικά με την ιστορία της Λέσβου την περίοδο της Τουρκοκρατίας. Πληροφορίες για περιοχές όπως χωριά και κωμοπόλεις μπορούν να βρεθούν μόνο στα αρχεία που αποκαλούμε κατάστιχα (Tapu Tahrir defterleri) και τα οποία παρέχουν αναλυτικές πληροφορίες για τα ονόματα, τους αριθμούς, και τη σύνθεση των φορολογούμενων κατοίκων και τα ποσά φόρων που οφείλονται από τους παραγωγικούς πόρους και τις οικονομικές δραστηριότητες.

Βέβαια η ανάγνωση αυτών των αρχείων τα οποία είναι γραμμένα στα οθωμανικά δεν είναι καθόλου εύκολη. Και αυτό επειδή στα οθωμανικά γράφονται μόνο τα σύμφωνα και όχι και τα φωνήεντα. Η δυσκολία είναι ιδιαίτερα αισθητή όταν πρέπει να διαβαστεί ένα κύριο όνομα ή μια τοπωνυμία. Ελπίζω ότι τα άτομα των οποίων τα επώνυμα αναφέρονται και είναι καλύτεροι γνώστες της τοπικής ιστορίας από μένα, θα βοηθήσουν να γίνουν οι σχετικές διορθώσεις στα λάθη που πηγάζουν από τη μη καταγραφή των φωνηέντων.

Το παρόν άρθρο αποτελεί μέρος της μελέτης για τον πληθυσμό και την οικονομία του Πλωμαρίου, που δημοσιεύτηκε στις αρχές του 2011 στην ετήσια έκδοση της Εταιρείας Αιολικών Μελετών.

Πληθυσμιακά στοιχεία του Πλωμαρίου

Εδώ θα πρέπει να διευκρινίσουμε ότι, μέχρι και τα μέσα του 19ου αιώνα, ως κυρίως Πλωμάρι θεωρούνταν το Μεγαλοχώρι. Αν και δεν αποτελούσε τον αρχικό οικιστικό πυρήνα της περιοχής, εντούτοις ήταν ο πληθθέστερος μεταξύ των πολιχνών που είχαν δημιουργηθεί.

Σύμφωνα λοιπόν με το κατάστιχο του 1671, το Πλωμάρι είχε 193 χριστιανικά “hane” (σπίτια), 12 μουσουλμανικά καθώς και 162 χριστιανές χήρες. Ο όρος hane στην οθωμανική ιστορία συνήθως σήμαινε μια υποτιθέμενη πενταμελή οικογένεια, έτσι ο πληθυσμός ήταν περίπου 1.347 άτομα. Συγκριτικά με την οικιστική ιεραρχία όλου του νησιού, καταλαμβάνει την πέμπτη θέση¹. Άρα μπορούμε να βγάλουμε το συμπέρασμα ότι το Πλωμάρι κατέχει ένα περιορισμένο ρόλο στην ευρύτερη περιοχή κυρίως λόγω της μακρινής του απόστασης από τα κέντρα εξουσίας και του δύσβατου της περιοχής. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι στην περιοχή καταγράφεται ένα από τα μικρότερα ποσοστά μουσουλμάνων συγκριτικά με τις άλλες κωμοπόλεις του νησιού. Ένα άλλο ενδιαφέρον στοιχείο που προκύπτει από τη μελέτη του κατάστιχου, είναι η ύπαρξη μιας εκκλησίας στο όνομα της Παναγίας. Πιθανότατα πρόκειται για τον ναό που βρίσκονταν στη θέση που είναι σήμερα η εκκλησία της Μεταμόρ-

¹ Δ. Καρύδης- Μ. Kiel, Μυτιλήνης αστυγραφία και Λέσβου χωρογραφία, Αθήνα 2001, Πίνακας 2, Κιελ, σ. 81.

² Προς αυτό το συμπέρασμα συνηγορεί το έγγραφο με ημερομηνία 1 Οκτωβρίου 1759 που υπάρχει στο αρχείο της εκκλησίας και αναφέρει ότι οικοδομήθηκε στο σημείο όπου υπήρχε προγενέστερος ναός αφιερωμένος στην Παναγία.

³ Ο έκτος κατά σειρά πόλεμος μεταξύ της δημοκρατίας της Βενετίας και της Οθωμανικής αυτοκρατορίας (1645-1669), ονομάστηκε και Κρητικός Πόλεμος, λόγω των πολεμικών συρράξεων που πραγματοποιήθηκαν και οδήγησαν στην κατάληψη του νησιού από τους Τούρκους.

φωσης στο Μεγαλοχώρι². Αξίζει επίσης να τονίσουμε το γεγονός της ύπαρξης τόσο μεγάλου αριθμού χήρων. Το φαινόμενο αυτό είτε σχετίζεται με την ναυτολόγηση ανδρών στα τουρκικά καράβια που συμμετείχαν στον τούρκο-βενετικό πόλεμο³ είτε πάλι από κάποια επιδημία πανώλης, συνηθισμένο φαινόμενο το 17ο αιώνα.

Οικογένειες του Πλωμαρίου

Οι πληροφορίες που αντλούμε από το κατάστιχο έχουν ιδιαίτερο γενεαλογικό και ιστορικό ενδιαφέρον, αφού μπορούμε να δούμε τα επώνυμα των κατοίκων της περιοχής. Στο Πλωμάρι λοιπόν του 1671 απαντώνται οι παρακάτω οικογένειες:

Αβαγιανός	Δάρας	Καράτης	Μαραμπούτης	Προκαντάρης
Αλαμάντης	Δήμος	Καρές	Μαστρογιάννης	Σάλας
Αλατζάς	Δούκας	Καρματζός	Ματενέρης	Σάνης
Αλεξούδης	Δουκάκης	Κασάκος	Μαυρομάτης	Σάντης
Ανδριώτης	Θεοδωρόπουλος	Κασαρντής	Μελανδινός	Σαής
Ανδρόνικος	Θεοδώρου	Κασολτής	Μιχαλάκης	Σπανός
Αντρουγιάκης	Θεοτόκης	Κατάκολας	Μιχαλούδης	Στάντης
Αραμπατζής	Καβατάνης	Κατακουζηνός	Μοσκόντης	Στέργος
Αργάνης	Καγιάς	Κατεμνής	Μουτζούρης	Ταγιάντης
Αρναούτης	Κακαβός	Κατής	Μπακάλης	Τεμούκος
Αυτουσμής	Κακάνης	Κατρής	Μπάτης	Τζανής
Βαγιάντης	Καλακώνης	Κατσαμπάς	Μπενάκης	Τζυργιατζής
Βαλάκος	Καλαντής	Κολυβάς	Μπιτζηλός	Τοκάκης
Βεντούρης	Καλάσης	Κουγιουμτζής	Μπογιατζής	Τουλαγιάντης
Βοσνάκης	Καλατζής	Κουρκούρης	Μποστατζής	Τριανταφυλλου
Βουλαλάς	Καλδής	Κούρτης	Μυλωνάς	Τσοβαδάρης
Γαλιοντζής	Καλογεράς	Κουρτούδης	Παλαιολόγος	Τσομπάνης
Γερογιάννης	Καλός	Κράνης	Παπαπέτρου	Φραντζής
Γεωργαντής	Καμαδός	Κώστας	Παραγιός	Χάλακας
Γεωργιάδης	Κανάκος	Λαγός	Παραμός	Χαμκαράκης
Γεωργόπουλος	Κανταράνης	Λαγουμίδης	Πασγιανός	Χασάτης
Γιατζής	Καντής	Λυγερός	Πασχάλης	Χατζής
Γιαννακόπουλος				
	Καραδήμας	Μάλαμας	Πατρής	Χ"Δούκας
Γιασάρης	Καραδούκας	Μάλης	Πελούτζος	Χορτατζής
Γιασσάς	Καρανικόλας	Μαμάης	Περάντης	Χριστοδούλου
Γιώτης	Καραντής	Μανιάτης	Π(Β)ερδούκας	Χρυσάφης
Δαλάκας	Καραπάνος	Μαουνάς	Πετροδημήτρης	

Από την επεξεργασία του κατάστιχου προκύπτει ότι οι οικογένειες **Καλδής, Καρές, Κούρτης, Κώστας, Π(Β)ερδούκας** και **Χρυσάφης** ήταν αριθμητικά πολυπληθέστερες, λόγω του γεγονότος ότι καταγράφηκαν με περισσότερα από ένα "σπίτι". Παρατηρούμε ότι ύστερα από σχεδόν 350 χρόνια, στην πλειοψηφία τους, τα επώνυμα αυτά διατηρούνται στην ευρύτερη περιοχή δείγμα της συνέχειας και της μακραίωνης ιστορίας του Πλωμαρίου.

Για να μαθαίνετε τα νέα μας από το
internet επισκεφθείτε την ιστοσελίδα μας:

www.plomarion.com

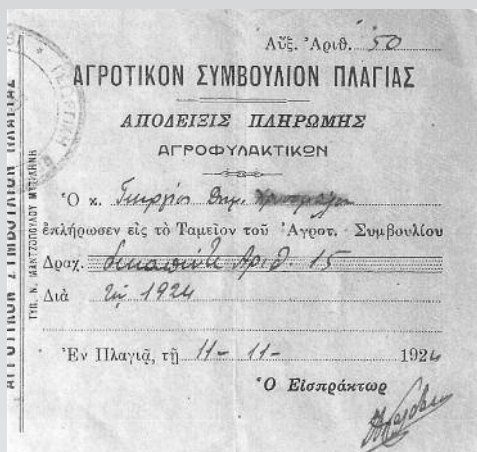
ΟΙ ΑΓΡΟΦΥΛΑΚΕΣ

Κάποτε, πριν από αρκετά χρόνια, που ο κόσμος δούλευε πολλές ώρες της ημέρας στα βουνά, φροντίζοντας τις καλλιέργειές του, ήξερε ότι οι όποιες δραστηριότητές του έπρεπε να είναι σύμφωνες με τις επιταγές των νόμων, γιατί σε αντίθετη περίπτωση ο αγροφύλακας της περιοχής θα μπορούσε να τον καταγγείλει στις αρχές και τότε η τιμωρία ήταν σίγουρη και πολλές φορές επώδυνη οικονομικά.

Ένα σφύριγμα του αγροφύλακα αρκούσε να τρέψει σε φυγή τους επίδοξους κλέφτες ή παραβάτες, γιατί αυτό σήμαινε ότι κάπου κοντά υπήρχε αυτός ο φύλακας άγγελος της υπαίθρου.

Σήμερα στην ύπαιθρο και κυρίως στους αγρούς επικρατεί ο νόμος της ζούγκλας, αφού καταργήθηκε κάθε είδους αστυνόμευση. Κανένας πια δεν είναι σίγουρος για την ιδιοκτησία του, “μπάτε σκύλοι κι αλέστε” και η όποια διαφορά προκύψει οδηγείται στα δικαστήρια με αρκετά υπερβολικό κόστος, αλλά και με αμφίβολο αποτέλεσμα.

Έγινε μια κίνηση επαναστάσεως της αγροφυλακής, αλλά σε λίγα χρόνια επήλθε η διάλυσή της και πάλι, χωρίς να ληφθεί υπ’

όψιν το όφελος της υπαίθρου απ’ την ύπαρξή της.

Αν δεν μπορούσε το κράτος μας ν’ αντέξει το κόστος λειτουργίας της υπηρεσίας αυτής μας έβαζε έναν ακόμα φόρο για να μπορεί να λειτουργήσει η Αγροφυλακή. Παλιά ο καθένας πλήρωνε για τη φύλαξη των χωραφιών του στο τοπικό αγροτικό συμβούλιο το μερίδιό του, όπως φαίνεται απ’ την παραπάνω απόδειξη ίσως οι πιο παλιοί άνθρωποι ήξεραν γιατί το έκαναν.

Παρουσίαση του επετειακού Λευκώματος «ΛΕΣΒΟΣ 1912-2012 - Εκατό χρόνια ελευθερίας» Αντώνη Ν. Ανδριώτη

Το βράδυ της **Δευτέρας της 22ας Αυγούστου** του τρέχοντος έτους, πραγματοποιήθηκε στη «Λέσχη Πλωμαρίου - Βενιαμίν ο Λέσβιος» η παρουσίαση του επετειακού λευκώματος «**ΛΕΣΒΟΣ 1912-2012 - Εκατό χρόνια ελευθερίας**», που εξέδωσε το ομώνυμο πολιτιστικό σωματείο, τιμώντας την εκατοστή επέτειο της απελευθέρωσης της Λέσβου. Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους ο Δήμαρχος Λέσβου, ο πρόεδρος και μέλη του τοπικού δημοτικού συμβουλίου, η τοπική κοινωνία και πολλοί Πλωμαρίτες της διασποράς (κυρίως της

ημεδαπής) που έτυχε να βρίσκονται στο Πλωμάρι στο πλαίσιο του ετήσιου προσκυνηματός τους στη γενέτειρα συνδυασμένου με τις θερινές διακοπές τους.

Ήταν ομολογουμένως μια όμορφη, επιτυχημένη και ζεστή εκδήλωση. Συγχαρητήρια στο ακούραστο διοικητικό συμβούλιο της Λέσχης για τις πολιτιστικές πρωτοβουλίες του. Μα για τούτη την εκδήλωση, τα συγχαρητήρια δεν είναι αρκετά για να ζυγοσταθμίσουν το μέγεθος της δουλειάς, το μεράκι, την επιστημονική αρτιότητα και την καλλιτεχνική επιμέλεια που έδωσαν

τόσο ταιριαστά στις σελίδες του λευκώματος **«ΛΕΣΒΟΣ 1912-2012 - Εκατό χρόνια ελευθερίας»**. Ένα μεγάλο μπράβο στους συντελεστές του: Στους 21 συγγραφείς και στην συντακτική επιτροπή του λευκώματος; **Αμφιτρίτη Καζάζη-Καπερώνη**, στους **Γιώτη και Αριστείδη Φρυδά**, στον **Ξενοφώντα Μαυραγάνη**.

Το λεύκωμα **«ΛΕΣΒΟΣ 1912-2012 - Εκατό χρόνια ελευθερίας»** πρέπει να στολίζει κάθε σπίτι Λεσβιακό, κάθε βιβλιοθήκη. Γιατί μέσα απ' αυτό μπορεί να ζησει κανείς την μαγεία και τον έρωτα της ελευθερίας που έδωσε την δύναμη σε απλούς και άοπλους ανθρώπους να ρισκινδύνεψουν την ευπραγία τους και τις περιουσίες τους, να αγωνιστούν και να πολεμήσουν για κάτι που μόνο όταν το στερηθεί, φαίνεται να το αξιολογεί κανείς με τη δέουσα προσοχή και ευλάβεια: **Την ελευθερία της πατρίδας**. Γιατί δυστυχώς, όταν το αγαθό της ελευθερίας θεωρείται δεδομένο, και ο ατομικισμός τρόπος ζωής, είναι δύσκολο να συλλάβει κανείς τον οίστρο και τον παλμό των ανθρώπων που βίωσαν τα ελευθέρια μας πριν εκατό χρόνια. **Και είναι τούτο τον παλμό που μας κάνει το λεύκωμα να βιώσουμε κι εμείς διαβάζοντάς το.**

Άκουσα με μεγάλη προσοχή τις εισηγήσεις των κ.κ. **Αγλαΐας Αρχοντίδου-Αργύρη**, επιτίμου διευθύντριας της Εφορίας Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων Λέσβου και **Πέρας Στεργέλλη**, φιλόλογου. Ταξίδεψα μαζί τους και μαζί με όλο το ακροατήριο της παρουσίασης κι έζησα τον παλμό των γεγονότων που προηγήθηκαν της απελευθέρωσης της Λέσβου. Τους ευχαριστώ. Μ' έκαναν να ονειροπωλήσω, να μαζέψω εικόνες παλιές, που μου είχαν διηγηθεί οι γονείς μου και οι δάσκαλοί μου, και να τις μοντάρω με τις δικές μου θύμησες, των παιδικών μου χρόνων, της ακμής του Πλωμαριού της δεκαετίας του '50, της φυγής και ερήμωσης του '60, της παρακμής των τελευταίων χρόνων. Πράγμα που μ' έκαμε να ανακατέψω την περηφάνια με την

οποία με γέμισε η παρουσίαση του λευκώματος με μια απέραντη μελαγχολία για τη σημερινή κατάσταση του Πλωμαριού. Αυτόματα μου γεννήθηκε η ανάγκη της αυτοκριτικής. Κι άρχισαν να περνούν χίλιες δυο σκέψεις και εικόνες απ' το μυαλό μου. **Τρέχει ο νούς μου στις μεγάλες εκκλησιές του Πλωμαριού. Όλες κτισμένες πριν το 1912. Τα σχολικά κτίρια (πλήν του Γυμνασίου/Λυκείου), το κτίριο του ΕΣΥ, το κτίριο του Πολιτιστικού Κέντρου, κι αυτά δημιουργήματα της πριν του 1912 περιόδου.** Θυμάμαι την πολυετή προσπάθεια για να γίνει ο δρόμος του Μεγαλοχωρίου, και οι παραλιακοί έξοδοι του Πλωμαριού. Να μη μπορούν να τελεσφορήσουν έργα υποδομής όπως μια μαρίνα της προκοπής και οι δρόμοι Μεγαλοχωρίου-Αγιάσου και Μελίντας-Βατερών. Κι απ' την άλλη μεριά, μια πανέμορφη αγορά, η Παπαγεώργιος, με το ρολόι και τα ψαράδικά της, νάχει μείνει φωτογραφική ανάμνηση που ολοένα και ξεθωριάζει, όπως και η εικόνα της βιομηχανικής περιόδου του Πλωμαριού με τα πάμπολλα ελαιοτριβεία και σαπωνοποιεία και πυρηνεργοστάσια. Και τούτο γιατί δεν σταθήκαμε απέναντι στα προβλήματα που επεφύλαξε η ιστορία στον τόπο μας με την ίδια καρτερία με την οποία στάθηκαν απέναντί τους οι υπόδουλοι συμπατριώτες μας. **Μας θόλωσε η ελευθερία, μας αποξένωσε ο ατομικισμός, σταματήσαμε να δημιουργούμε. Μήπως θα πρέπει να αφυπνισθούμε; Μήπως ο εορτασμός των 100 χρόνων από τα ελευθέρια μας είναι μια καλή αφορμή;**

Φαίνεται κάτι αρχίζει να ροδίζει στον ορίζοντα του Πλωμαριού με τις πολιτιστικές εκδηλώσεις της Λέσχης. Ας βοηθήσουμε όλοι σ' αυτό. Ας συνδράμουμε τις προσπάθειές της. Εκδηλώσεις όπως αυτή της παρουσίασης του Λευκώματος **«ΛΕΣΒΟΣ 1912-2012 - Εκατό χρόνια ελευθερίας»** και μας ανατάσσουν πνευματικά και μας επιτρέπουν μια καλόπιστη αυτοκριτική μας.

ΠΑΛΙΕΣ ΠΟΝΕΜΕΝΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Κάποτε, πριν πολλά χρόνια, όταν τα ξύλινα καϊκια αλώνιζαν τις θάλασσες της Μεσογείου και όχι μόνο, οι καπεταναίοι της εποχής αυτής δύσκολα έπαιρναν την απόφαση ν' αράξουν μόνιμα στη σιγουριά της στεριάς.

Ο **καπεταν Μανώλης** παιδικός φίλος, “καρντάσης”, του πατέρα μου, κάποτε είπε να δοκιμάσει το αραξοβόλι της στεριάς για ένα μεγάλο διάστημα και να ξεκουραστεί. Οι γονείς του είχαν αφήσει, σαν κληρονομιά, ένα μικρό σπιτάκι στο Άνω Χωριό, κοντά στην εκκλησία του Αϊ Γιώργη με τον τεράστιο πλάτανο, για να βρει γαλήνη το κουρασμένο του κορμί.

Τότε τα ιδιωτικά αυτοκίνητα, ήταν λιγοστά και γι' αυτό ζήτησε τη βοήθεια του πατέρα μου, για να τον μεταφέρει εκεί, αλλά και για να τον βοηθήσει στις πρώτες δουλειές που έπρεπε να γίνουν, μιας και το σπίτι ήταν για πολύ καιρό ακατοίκητο και μόνο κάποιοι τσομπάνηδες της περιοχής το χρησιμοποιούσαν για τις ανάγκες τους. Την παρέα τους ακολούθησα κι εγώ, που έβλεπα να μου παρουσιάζεται η ευκαιρία για μια μικρή, κοντινή εκδρομή.

Το σπιτάκι αυτό ήταν ένα μικρό παλιό δώροφο παραδοσιακό οίκημα, που περιλάμβανε, στον πάνω όροφο, δύο δωμάτια και στο ισόγειο “το κατώι”, που επικοινωνούσε εσωτερικά με μια καταπακτή και μια μικρή κινητή σκάλα.

Στο ισόγειο η κατάσταση ήταν απελπιστική, καθώς κουρέλια, παλιά καλάθια και κάθε λογής σκουπίδια είχαν δημιουργήσει με την βοήθεια των ποντικών μια αποπνικτική ατμόσφαιρα. Δίπλα στο τζάκι ένα ντουλάπι κλειστό μου τράβηξε τη προσοχή. Το άνοιξα και μέσα βρήκα πολλά κουτιά από κονσέρβες και ένα μεγαλύτερο κουτί, που μου τράβηξε την προσοχή. Το άνοιξα γεμάτη περιέργεια και εκεί μέσα βρήκα πέντε – έξι κιτρινωμένα γράμματα και ένα τρύπιο, κακοφτιαγμένο ξύλινο κουτάλι.

Ο **καπετάν Μανώλης** μαζί με τον πατέρα μου είχαν ανάψει μια μεγάλη φωτιά στην αυλή και έκαιγαν ότι άχρηστο μπορούσε να καεί. Πήγα κι εγώ εκεί και του έδωσα το κουτί με το περιεχόμενό του. **Εκείνος έκπληκτος**

άρχισε να διαβάξει τα γράμματα και σε λίγο άρχισε να κλαίει σαν μικρό παιδί. Ο πατέρας μου τον πλησίασε χωρίς να καταλαβαίνει το τι συνέβαινε. Τότε του έδωσε τα γράμματα και όταν άρχισε να τα διαβάξει άρχισε κι αυτός ένα βουθό κλάμα που με έκανε να εκπλαγώ, γιατί δυό σκληροί άντρες ξαφνικά έκλαιγαν απαρηγόρητοι.

Γεμάτη περιέργεια πήρα με τη σειρά μου τα γράμματα κι άρχισα να τα διαβάζω. **“Εν Μακρονήσω ... ημερομηνία... Είμαι καλά και το ίδιο εύχομαι για σας. Σας ευχαριστώ για τα ρούχα και τα τρόφιμα που μου στείλατε. Αν μπορείτε στείλτε μου πάλι. Σας ευχαριστώ με πολλή αγάπη. Ο γιός σας.”** Τα γράμματα όλα ήταν σχεδόν τα ίδια. Μόνο σ' ένα έγραφε **“τώρα είμαι καλά ύστερα από μια πολύ δύσκολη γρήπη που πέρασα...”** Τέλος σ' ένα άλλο ανέφερε για το τρύπιο κουτάλι **“σας στέλνω αυτό το ξύλινο κουτάλι, που έφτιαξα για μένα, αλλά δεν τα κατάφερα και τρύπησε κι έτσι μου είναι άχρηστο.”**

Ο **καπετάν Μανώλης** πήρε το κουτί με τα γράμματα και το κουτάλι και πήγε να τα πετάξει στη φωτιά. Αυθόρμητα εγώ του ζήτησα να μου τα δώσει. Εκείνος σιωπηλά και χωρίς να σταματήσει το κλάμα, μου έδωσε μόνο το κουτάλι και πέταξε τα γράμματα στη φωτιά. Ο εξόριστος, όπως έμαθα αργότερα, ήταν ο αδελφός του καπετάνιου, ο οποίος κάποτε γύρισε απ' τη Μακρόνησο, αλλά έζησε δύο ή τρία χρόνια, γιατί οι κακουχίες και το κρύο κλόνισαν την υγεία του και δεν τον άφησαν να ζήσει περισσότερο.

Η ιστορία αυτή φέρνει στο μυαλό μου διάφορες σκέψεις γι' αυτούς που θυσιάσαν τη ζωή τους για τις ιδέες τους, για την πατρίδα τους και για τον συνάνθρωπό τους. **Αυτούς που έτρωγαν το λιγοστό φαγητό τους με τρύπια ξύλινα κουτάλια, ενώ οι σημερινοί “πατριώτες” τρώνε με χρυσά κουτάλια τις σάρκες της χώρας μας.** Αυτοί που αυτοανακηρύσσονται πατριώτες, ήρωες, σωτήρες και απαιτούν από εμάς το χειροκρότημα και την αναγνώριση. Άραγε αυτή την αδικία θα μπορέσει κάποιος να την ξερκίσει, για να δούμε κι εμείς μια “άσπρη μέρα”;

ΚΛΕΑΝΘΗ

Εκδηλώσεις Γ' τριμήνου στο Πλωμάρι μας

Την **1η Ιουλίου** τελέσθηκε πανηγυρική Θεία Λειτουργία στο Κοιμητήριο των Αγίων Αναργύρων.

Στις **17 Ιουλίου** έγινε στη Σεδούντα το πανηγύρι της Αγίας Μαρίνας.

Για το Πλωμάρι ξεχωρίζουν κάθε χρόνο τα 4 πανηγύρια του Προφήτη Ηλία, της Αγίας Μαγδαληνής, της Αγίας Παρασκευής και του Αγίου Παντελεήμονος.

Όπως θυμούνται οι μεγαλύτεροι, τα περασμένα χρόνια, μόλις τελείωναν τα πανηγύρια οι Πλωμαρίτες ξεκινούσαν για τις εξοχές τους προς το βουνό, στο **Μεγαλοχώρι**, στη **Σεδούντα**, στη **Μέσουνα**, στην **Αγκαθερή**, στο **Άνω χωριό** και στο **Κάτω χωριό**, στις **Μηλιές**, στην **Κουρνέλλα**, στη **Λεύρα** και σε κάθε άλλο εξοχικό μέρος.

Χαρακτηριστικά θυμόμαστε την ημέρα της Παναγίας τα χρόνια εκείνα, που όλα τα καταστήματα και τα καφενεία ήταν κλειστά. Το πανηγύρι του Προφήτη Ηλία συγκέντρωνε κι εφέτος αρκετό κόσμο και για τον ορεσίβιο Προφήτη μίλησε ο **π. Ευστράτιος**.

Στις **22 Ιουλίου** της **Αγ. Μαγδαληνής** έγινε πανηγυρική λειτουργία στο γραφικό παρεκκλήσι της Αγίας στη συνοικία Ισα-Μέσα και αρκετός κόσμος πέρασε και άναψε το κεράκι του. Με την φροντίδα του κ. **Γεωργίου Γιαμουγιάννη** και του κ. **Δημητρίου Ανδριώτη** και του αδελφού του **Αντωνίου**, που χρόνια φροντίζουν τα παρεκκλήσια και εξωκλήσια της περιφέρειας μας, στη μνήμη των γονέων τους, ολοκληρώθηκε και η αγιογραφία της Αγίας Μαγδαληνής και τώρα έγινε ένα από τα ωραιότερα παρεκκλήσια του Πλωμαρίου.

Στις **26 Ιουλίου** το μεγάλο πανηγύρι της **Αγίας Παρασκευής**, με την συμμετοχή Κλήρου και Λαού, όπως κάθε χρόνο. Την πανηγυρική Θεία Λειτουργία τέλεσε με τις ευλογίες και την άδεια του Σεβασμ. Μητροπολίτου μας ο Μητροπολίτης Τσεχίας,

που γνωρίζει άριστα τα Ελληνικά και μίλησε πολύ ωραία για την Αγία Παρασκευή και εξέφρασε τη χαρά του, που για δεύτερη φορά βρίσκεται στο όμορφο Πλωμάρι, με τους ωραίους ναούς και τα πολλά παρεκκλήσια.

Του **Αγίου Παντελεήμονος** έγινε ο Μέγας πανηγυρικός εσπερινός και η πανηγυρική θεία λειτουργία και κουτσός στραβός πήγε κι άναψε το κεράκι του.

Για τον θαυματουργό Άγιο μίλησε και στον εσπερινό και στη λειτουργία ο **πατήρ Ευστράτιος**, που ήδη συνταξιούχος από πέρussi, πηγαίνει σε όλους τους Ναούς, όπως πήγαινε και τότε που ήταν στην ενεργό υπηρεσία.

Στο **τέλος του Ιουλίου** έγινε από το Δήμο Λέσβου και Πλωμαρίου η **εορτή του ούζου** με την συμμετοχή αρκετού κόσμου από το Πλωμάρι, τα γύρω χωριά και από άλλα μέρη του νησιού μας. Ακολούθησε η βράβευση ενός αριστούχου μαθητή από τον Σύνδεσμο Πλωμαριτών.

Στις **6 Αυγούστου** έγινε η καθιερωμένη πανήγυρις της **Μεταμορφώσεως του Σωτήρος** στον ιστορικό ναό στο Μεγαλοχώρι.

Την **Δευτέρα 15 Αυγούστου** έγινε πανηγυρική θεία λειτουργία στα **Κουτρούλια**, αλλά και στους 3 ενοριακούς ναούς του Πλωμαρίου είχε αρκετό κόσμο, όπως αρκετό κόσμο είχε και η Παναγία στην Αγιάσο.

Στις **23 Αυγούστου** μετά τη θεία λειτουργία στο **Μεγαλοχώρι** έγινε το καθιερωμένο μνημόσυνο του Βενιαμίν του Λέσβιου και στο τέλος έγινε τρισάγιο στο σπίτι, όπου γεννήθηκε ο Μεγάλος Εθνεγέρτης και Σοφός δάσκαλος του Γένους.

Για το Βενιαμίν μίλησε στο Ναό της Μεταμορφώσεως ο δικηγόρος κ. **Σκαρίμπας** και στη συνέχεια έγινε δεξίωση στην καρυδιά όπως γίνεται κάθε χρόνο.

Στις **27 Αυγούστου** έγιναν πανηγυρικές θείες λειτουργίες στον **Άγιο Φανούριο** στο Σελάδι και στον **Αγ. Φανούριο** στη **Λαγκάδα**.

Την **1η Σεπτεμβρίου** έγινε πανηγυρική θεία λειτουργία, αρτοκλασία και αγιασμός στο γραφικό εξωκλήσι του **Αγίου Συμεών του Στυλίου**, στη **Σαρπίδα**, που φροντίζει η οικογένεια του κ. **Εμμανουήλ Αγάλια**.

Στις **3 Σεπτεμβρίου** στο όμορφο εξωκλήσι του **Αγ. Νεκταρίου** έγινε πανηγυρική Θεία Λειτουργία. Το εξωκλήσι αυτό το φροντίζει η οικογένεια **Τάκη Χαλαυτή**.

Την **Κυριακή 4 Σεπτεμβρίου** έγινε η καθιερωμένη **πανήγυρις της Καμπάνας** στη θέση **Καραγάτσι**, με την συμμετοχή αρκετών προσκυνητών.

Στις **14 Σεπτεμβρίου** η μεγάλη εορτή της **Υψώσεως του Τιμίου Σταυρού** συγκέντρωσε αρκετό κόσμο σε όλους τους

ενοριακούς Ναούς και στον **Αγ. Ισίδωρο**.

Στις **26 Σεπτεμβρίου** γιορτάστηκε η εορτή του **Αγίου Ιωάννη του Θεολόγου** και Ευαγγελιστού στο δεύτερο ιστορικό ναό του Μεγαλοχωρίου.

Και μετά τα πανηγύρια αξίζει ν' αναφέρουμε ότι την Κυριακή 25 του μηνός Σεπτεμβρίου έγινε στην κεντρική πλατεία του Πλωμαρίου, που τιμάται επ' ονόματι Βενιαμίν του Λεσβίου, μια μεγάλη και ξεχωριστή συγκέντρωση των Πλωμαριτών, που διαμαρτυρήθηκαν έντονα για τον υποθιβάσμο του Πλωμαρίου μας και για την απομάκρυνση των δημοσίων υπηρεσιών.

Δεν θ' αφήσουμε πλέον τη δεύτερη πόλη του νησιού μας να την μειώσουν άλλο απ' ότι έχουν κάνει μέχρι σήμερα. Φθάνει πια ο εμπαιγμός και η αποψίλωση των Δημοσίων υπηρεσιών, που γίνεται μόνο από το Πλωμάρι. Ευχαριστώ.

ΜΙΑ ΗΜΕΡΙΔΑ ΣΤΟ ΠΛΩΜΑΡΙ Για τις μαθησιακές δυσκολίες

Στις **4 Σεπτεμβρίου** τρ.έ. διοργανώθηκε στο «Πολύκεντρο» Πλωμαρίου από την κ. **Μαριάννα Λαγουμίδα** - σε συνεργασία με τα «Κέντρα Ξένων Γλωσσών και Πληροφορικής» του **Άλεξ** και **Μέρσιας Τηνιακού** και με την υποστήριξη του Δήμου Λέσβου - ημερίδα με θέμα: «**Για να είναι το παιδί σας πάντα καλός μαθητής**». Η διοργανώτρια της Ημερίδας συμπολίτισσά μας, εξαιρετη παιδαγωγός, Σύμβουλος του Παιδιού και ειδικευμένη στη Δυσλεξία και στις άλλες μαθησιακές δυσκολίες, είναι γνωστή στους αναγνώστες του περιοδικού μας και από συνεργασία της, που είχε δημοσιεύσει παλαιότερα σ' αυτό.

Η Ημερίδα αυτή είχε πραγματοποιηθεί λίγες μέρες πριν στο Δημοτικό Θέατρο της Μυτιλήνης και έγινε επανάληψή της, μετά από το Πλωμάρι, στον Παπάδο Γέρας. Δυστυχώς, δεν ήταν εύκολο να γίνουν παρόμοιες επαναλήψεις της και σε άλλες κομπολίες του νησιού μας (ελπίζουμε να επι-

τευχθεί αυτό στο μέλλον) και να γνωρίσει έτσι περισσότερος κόσμος το σημαντικότατο θέμα του αντικειμένου της. **Σκοπός της ήταν η ενημέρωση των δασκάλων, καθηγητών, γονιών κ.λ.π. στο θέμα της Δυσλεξίας και των άλλων μαθησιακών δυσκολιών των παιδιών της σχολικής ηλικίας.** Η ενημέρωση αυτή δεν περιορίστηκε στην απλή αναφορά στο θέμα, με την επισημάνση και διασαφήνιση των μορφών και κατηγοριών των μαθησιακών δυσκολιών, αλλά - και κυρίως αυτό - έγινε εντοπισμός και παρουσίαση των μεθόδων, τρόπων και μέσων που πρέπει να μεταχειριστεί ο δάσκαλος και ο γονιός για την αντιμετώπιση - με τη βοήθεια ειδικών παιδαγωγών και επιστημόνων - του σοβαρού αυτού προβλήματος για τα παιδιά που το παρουσιάζουν. Απαιτείται και από τους δύο, όπως τόνισαν οι ομιλήτριες, επαρκής γνώση του αντικειμένου, να είναι οπλισμένοι με υπομονή και καρτερία, να έχουν αληθινό ενδιαφέρον για τα παι-

διά και να τρέφουν απεριόριστη αγάπη γι' αυτά.

Κατά τη διάρκεια των εργασιών της Ημερίδας - μετά από τον χαιρετισμό της κ. **Μέρσιας Τηνιακού** - μίλησαν οι κυρίες **Μαριάννα Λαγουμίδη** και η Ψυχολόγος - Παιδοψυχολόγος **Μαρία Βερβέρη** με θέμα **«Ανατρέφω και διαπαιδαγωγώ έξυπνα το παιδί 3-6 ετών»** η πρώτη και **«Η σχολική προετοιμασία και ετοιμότητα»** η δεύτερη. Οι εισηγήτριες αναφέρθηκαν πρώτα στο σημερινό Σχολείο και επισήμαναν τις αδικαιολόγητα υπερβολικές του απαιτήσεις, οι οποίες και έχουν επιπτώσεις στη φυσιολογική εξέλιξη του παιδιού. Ο γονιός και ο δάσκαλος, τόνισαν, πρέπει να σταθεί κοντά στο παιδί και να το βοηθήσει να αντιμετωπίσει το βαρύ σχολικό πρόγραμμα, τα εξωσχολικά του μαθήματα (ξένες γλώσσες, φροντιστήρια κ.λ.π.) και ορισμένες άλλες υποχρεώσεις του. Έτσι θα μπορέσει να ανταποκριθεί επαρκώς στις δυσκολίες του Σχολείου, να προπαρασκευαστεί για ανώτερες σπουδές και να βάλει τις βάσεις της μελλοντικής επαγγελματικής και οικογενειακής του ζωής, να γίνει ένα ευτυχισμένο άτομο και, το κυριότερο, να κάνει και τους άλλους, που θα ζουν κοντά του, ευτυχισμένους. **Αυτό, εξάλλου, δεν είναι το σταθερό «ζητούμενο» και «επιθυμητό» της Παιδείας;**

Αναφορικά στις μαθησιακές δυσκολίες οι ομιλήτριες τόνισαν τον ιδιαίτερα καθοριστικό ρόλο του ενημερωμένου δασκάλου και γονιού στο πρόβλημα αυτό που αντιμετωπίζουν ορισμένα παιδιά. Έτσι θα μπορέσουν να το διαγνώσουν έγκαιρα και, με τη βοήθεια των ειδικών στο θέμα αυτό, να το περιορίσουν και σε μεγάλο βαθμό να το επιλύσουν. Αντίθετα, οι ανενημέρωτοι εκπαιδευτικοί και γονείς, λόγω της άγνοιάς τους, μπορεί να βλάψουν ανεπανόρθωτα τα παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες και άθελά τους να οδηγήσουν, τόσο αυτά όσο και τις οικογένειές τους, στην απόγνωση και τη δυστυχία. **Πάντως, είναι παρήγορο, σημείωσαν, το ότι οι σημερινοί εκπαιδευτικοί και γονείς είναι κατά πολύ πιο ενημερωμένοι**

στο θέμα αυτό σε σχέση με τους παλαιότερους. Είναι ακόμη παρήγορο και το ότι η Πολιτεία και η Κοινωνία μας έχουν αρκετά ευαισθητοποιηθεί σχετικά, όπως βλέπουμε με τη θέσπιση από την πρώτη Ειδικών Εξετάσεων για την πρόσβαση στα Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι. παιδιών με μαθησιακές δυσκολίες (δυσλεξία, προβλήματα ακοής, όρασης - λόγου, μυασθένειας των άνω άκρων κ.λ.π.) και ακόμη από τη μέριμνά της για την επαγγελματική αποκατάστασή τους σε δημόσιες υπηρεσίες ή στον Ο.Τ.Α. κ.λ.π. και από τη δεύτερη με την αποδοχή τους στους κόλπους της και όχι με περιθωριοποίηση, με την ενθάρρυνσή της για τη δημιουργία Συλλόγων τους **(στη Μυτιλήνη π.χ. υπάρχει «Σύλλογος Ατόμων με Δυσλεξία»)** και με την απάλειψη από το σημερινό λεξιλόγιό μας των όρων «παρέκκλιση από το φυσιολογικό», «αναπηρία», «προβληματικό» κ.λ.π., που χρησιμοποιούσαμε παλαιότερα για τα παιδιά αυτά.

Μετά από το τέλος των εισηγήσεων επακολούθησε ενδιαφέρουσα συζήτηση μεταξύ των ομιλητριών και πολλών ακροατών, κατά την οποία, με τις επισημάνσεις, διασαφηνίσεις, τοποθετήσεις, παρατηρήσεις τους κ.λ.π., έγιναν ακόμη περισσότερο κατανοητά τα θέματα της Ημερίδας. Τέλος, οι εργασίες της έπεισαν με την ανακεφαλαίωση των κυριότερων σημείων των θεμάτων στα οποία έγινε αναφορά και με την διατύπωση συμπερασμάτων, ενώ φεύγοντας οι σύνεδροι είχαν την ευκαιρία να περάσουν από την μικρή έκθεση βιβλίων που λειτουργούσε στην αίθουσα του Αναψυκτηρίου του «Πολύκεντρου» και περιελάμβαναν βιβλία για τις μαθησιακές δυσκολίες καθώς και το σύνολο σχεδόν των βιβλίων που έχει εκδώσει ο σοβαρός εκδοτικός οίκος «Αιολίδα», που δραστηριοποιείται επιτυχώς στο νησί μας την τελευταία δεκαετία.

Αξίζουν θερμά συγχαρητήρια σε όλους τους συντελεστές της επιτυχημένης αυτής Ημερίδας και ιδιαίτερα στις δύο ομιλήτριες.

Ν.Δ. Δέτσης

ΚΑΛΟΙ ΣΑΜΑΡΙΤΕΣ

Υπάρχουν ανάμεσά μας και καλοί Σαμαρίτες, σαν το ζεύγος **Μυρσίνης** και **Κώστα Ματθαίου, κτηνίατρου, στον Άγιο Ισίδωρο Πλωμαρίου Λέσβου.**

Εκεί ζούσε σε πανάθλια κατάσταση, περιφρονημένη και εγκαταλελειμμένη από τους συγγενείς και κληρονόμους της, μια ηλικιωμένη γυναίκα, μόνη και έρημη, περιμένοντας το θάνατο.

Ο καρκίνος σε προχωρημένο στάδιο. Αποτέλεσμα να παραμορφωθεί το πρόσωπο, το στόμα και το πόδι της.

Δεν άντεξε όταν το έμαθε το ζευγάρι και αμέσως ενήργησε. Ο μεν **Κώστας** τα διαδικαστικά, προκειμένου να εισαχθεί, μετά τη νοσηλεία της, στο Μιχαλέλειο Γηροκομείο Πλωμαρίου, η δε **Μυρσίνη** την έπλυνε, την καθάρισε, για να μπορέσει να την αντικρύσει άνθρωπος και εν συνεχεία να ζήσει τις τελευταίες μέρες της ζωής της, αξιοπρεπώς, νιώθοντας την αγάπη, τη στοργή, την περιποίηση, το ζεστό καθαρό κρεβάτι, γενικά την ανθρώπινη παρουσία.

Ύστερα από λίγο καιρό, αναπαύθηκε.

Ακόμα και τα έξοδα της ταφής της, στο νεκροταφείο Πλαγιάς, το 40ήμερο μνημόσυνο στην Αγία Βαρβάρα, ανέλαβε το ζεύγος **Κώστα** και **Μυρσίνης Ματθαίου.**

Ο κόσμος μαζί με τα συλλυπητήρια έδινε με θαυμασμό και συγχαρητήρια για το θεάρεστο έργο τους.

Μακάρι το παράδειγμα ανθρωπιάς να συνεχίσουν και άλλοι συνάνθρωποί μας και να σκύβουν στον ανθρώπινο πόνο.

Επίσης θερμά συγχαρητήρια στην τόσο ευαισθητοποιημένη κ. **Κάρμεν** που μας γνωστοποίησε το γεγονός.

Χριστίνα Ι. Σπήλιου

ΑΞΙΖΕΙ ΝΑ ΤΟ ΔΕΙΣ

Το **Λαογραφικό Σπίτι** που βρίσκεται σε ένα στενό της εκκλησίας του Αγίου Νικολάου επισκέφθηκα φέτος κατά τη διαμονή μου στο Πλωμάρι.

Είναι ένα διώροφο σπίτι με κατώι επισκευασμένο γεμάτο με παλιούς θησαυρούς.

Αξίζει να το δεις διότι είναι φτιαγμένο με πολύ μεράκι, κόπο και χρήμα από την **Κλεάνθη** και τον **Γιώργο Καρατζά.**

Είσοδος ελεύθερη.

A.K.

ΤΡΥΓΟΝΙΑΤΙΚΑ

Από το 1980 και κάθε χρόνο διοργανώνονται 3ήμερες πολιτιστικές εκδηλώσεις στο Τρύγωνα.

Φέτος στον προαύλειο χώρο του “Κουτσουριδείου” Δημοτικού Σχολείου έλαβε χώρα και η φετινή εκδήλωση. Ο χορός και το κέφι περίσσεψαν. Στις **5 & 6 Σεπτεμβρίου** έγινε η επέτειος των εγκαινίων του Ι.Ν. Αγίου Αντωνίου που είχαν γίνει στις **6-9-1953** από τον μακαριστό **πατέρα Φώτη Λαυριώτη.**

ΤΑ ΠΛΑΓΙΩΤΙΚΑ

Από **24 Ιουλίου** έως **31 Ιουλίου 2011** διήρκεσαν οι θρησκευτικές, πολιτιστικές και καλλιτεχνικές εκδηλώσεις στην Πλαγιά.

Για δεύτερη χρονιά έγιναν με μεγάλη επιτυχία και η προσέλευση πιστών φέτος στην Πλαγιά και στην ευρύτερη περιοχή της.

Χριστίνα Σπήλιου

Δημήτρης Κόκορης*

Χρήσεις οινοπνευματωδών ποτών (και ιδίως του ούζου) στη νεοελληνική λογοτεχνία

Συνέχεια από το προηγούμενο φύλλο

Θα κλείσουμε με επιλεγμένες, και οπωσδήποτε ενδεικτικές - και όχι εξαντλητικές - αναφορές, που έχουν αντληθεί από το μεταπολεμικό λογοτεχνικό πεδίο και προέρχονται από δημιουργούς, που εμφανίστηκαν στον πνευματικό χώρο από τη δεκαετία του 1960 και εξής. Στο διήγημα του Δημήτρη Πετσετίδη «**Ούτε μία σφαίρα**», κεντρικό αφηγηματικό γεγονός είναι η άδικη και απάνθρωπη δολοφονία ενός νεαρού κατά την εφιαλτική εποχή του Εμφυλίου Πολέμου. **Οι ταγματασφαλίτες τον σκοτώνουν με κλωτσιές, χωρίς να ξοδέψουν «ούτε μία σφαίρα**». Η ουζοποσία στο διήγημα συντελείται από αντιπαθείς και αρνητικούς ήρωες, αλλά ανασύρουμε την περιγραφή, αφ' ενός για να θυμηθούμε την περιπλοκότητα και την θραυσματικότητα της καθημερινότητας - μόνο στην Τέχνη οι καλοί είναι άγγελοι και οι κακοί δαίμονες, γιατί στην πραγματικότητα όλοι οι άνθρωποι έχουν ρωγμές - και αφ' ετέρου, για να υπογραμμίσουμε ότι η χρήση οινοπνεύματος είναι για όλους, ανεξαρτήτως των ιδεολογικών τους θέσεων και της ποιότητας του χαρακτήρα τους. Στο απόσπασμα, μάλιστα που ακολουθεί, ο συγγραφέας αξιοποιεί και στίχους από ένα ωραίο (αλλά όχι ιδιαίτερα γνωστό) τραγούδι του **Βασίλη Τσιτσάνη**, που έχει τίτ-

λο «**Ο τραυματίας**»:

Ο **Σαράντος** έχει απλωθεί στην καρέκλα τον και σιγοτραγουδάει:

Πέφτουν οι σφαίρες σαν το χαλάζι /κι ακουμπισμένος σ' ένα δεντρί...

Έχει παρατήσει στο τραπέζι τη ζωστήρα του με το πιστόλι, χαϊδεύει την κοιλιά του. Οι δυο υπασπιστές του κρεμάσανε στις καρέκλες τα Τόμμυγκαν οπλισμένα. Πίνουν τα ούζα τους, είναι πρωί ακόμη. Ο μπαρμπα-Κώστας τσακίζεται να εκτελέσει τις επιθυμίες τους, όλο «αμέσως, καπετάνιο» είναι, τους καλύτερους μεζέδες κουβαλάει. Τρέμει ο μπαρμπα-Κώστας μ' όλο που ξέρει ότι το σόι του, μέχρι τρίτης γενεάς, είναι καθαρό. [...] Όμως φοβάται, έχει ακούσει πολλά για το μεθύσι του Σαράντου.

Σε δύο διηγήματα του **Δημήτρη Μίγγα** ανιχνεύεται υποβλητική η παρουσία του οινοπνεύματος. Στο «Ονομασία προελεύσεως» το σκηνικό εκτύλιξης της πλοκής είναι ένα βιομηχανικό αποστακτήριο. Η μεθυστική μυρωδιά από τα τσάμπουρα και τα υγρά αποστάφυλλα αγκαλιάζει τη γοητευτικά δομημένη συνύπαρξη έρωτα και θανάτου. Στο διήγημα «Τετράδα ομοούσιος» ο θάνατος συνδέεται με την οινοποσία και την ουζοποσία, αλλά εδώ οι τόνοι είναι περισσότερο χιουμοριστικοί. Σας διαβάζω δύο χαρακτηριστικά αποσπάσματα από το «**Τετράδα ομοούσιος**»:

Αντάμωσαν οι τρεις παλιόφιλοι - **Θωμάς, Απόστολος** και **Ευτύχης** -το βράδυ της Παρασκευής [...] στην ταβέρνα του τέταρτου της παρέας, του **Σάββα**, για να πιουν κανένα ποτηράκι όπως το 'χανε συνήθειο. Τους βρήκε η καθαρίστρια Σάββατο πρωί. Ένας κοιμόταν στην καρέκλα με το κεφάλι προς τα πίσω και το στόμα ορθάνοιχτο, ο άλλος είχε ξεραθεί μπρούμυτα πάνω στο τραπέζι με τα χέρια ανοιχτά στην έκταση σαν σταυρωμένος, ο τρίτος στεκόταν σε μια γωνιά κουλουριασμένος όπως το κοριτσάκι του παραμυθιού όταν του τέλειωσαν τα σπίρτα, και ο **Θωμάς** βρέθηκε ανάσκελα στο πάτωμα [...] δίπλα σε μια λίμνη οιοπνεύματος. Είχανε πιει κάτι παραπάνω από ένα ποτηράκι οι μπαγάσες!

Πριν από έναν περίπου χρόνο ο καπετάνιος παραπονιόταν για ζαλάδες και πονάκια στην κοιλιά. Στήθηκε στα εξωτερικά ιατρεία του νοσοκομείου και περίμενε. Ο γιατρός έχοντας υπόψη το ιστορικό του ήταν αυστηρός: Θα κόψεις τα ποτά. Και τι θα πίνω; Γάλα και νερό. Ζει με ζουμιά ο άνθρωπος;

Αν συνεχίσεις έτσι, θα πεθάνεις. Δε σήκωνε κουβέντα ο γιατρός και ο καπετάνιος τα χρειάστηκε. Ζορίστηκε. Στο τέλος τα κατάφερε, μα το 'φερε βαρέως. Είχε αδειάσει η ζωή του. Ένα απόγευμα συνάντησε [...] το γιατρό. Πώς πας; του λέει αυτός. Έλα να σε κεράσω να τα πούμε, απαντά ο **Θωμάς**. Κάθισαν. Τιμουδιά. Θα το κόψω το ρημάδι, δηλώνει με έμφαση ύστερα από ώρα. Μπράβο, καπετάνιε! Δεν αντέχω άλλο, συμπληρώνει ο **Θωμάς** και ταυτόχρονα γυρνάει προς το γκαρσόνι: Φέρε στον κύριο ό,τι θέλει και για μένα ένα καραφάκι. Και συνεχίζει: **θα το κόψω το ρημάδι το γάλα!**

ΤΟ ΟΥΖΟ

Πολύ ενδιαφέρουσα είναι η παρουσία του ούζου στο διήγημα του **Χριστόφορου Μηλιώνη «Δικαιοσύνη»**, επειδή ακριβώς αξιοποιείται ως σύμβολο μιας παλαιότερης, αλλά και γνησιότερης ζωής, η οποία δεν

συνταιριάζεται με τη σύγχρονη αλλοτρίωση και τον επίπλαστο εκμοντερνισμό:

Ένα απόγευμα ανέβηκα στη Δεσφίνα. Αυτό το χωριό, απομονωμένο καθώς ήταν, με την παλαιϊκή του όψη, με την πλατεία στη μέση και τα μεγάλα πλατάνια που τη σκιάζανε, μου φάνηκε πως διατηρούσε μια λεβεντιά ρουμελιώτικη [...] Κάθισα λοιπόν σ' ένα από τα σιδερένια τραπεζάκια της πλατείας, ήρθε το γκαρσόνι και παράγγειλα τσίπουρο, που πολύ μου αρέσει. [...] Αλλά το γκαρσόνι μου είπε πως δεν υπάρχει τσίπουρο. - «ούζο σκέτο ή με κρακεράκια», βιάστηκε να με πληροφορήσει, προφανώς για να με αποτρέψει και από αυτό και να με οδηγήσει όπου εκείνος ήθελε. -«Άλλο;» - «Καμπάρι. Και νεσκαφέ φραπέ». Πρόσεξα πως μιλούσε χωρίς να με κοιτάζει. Πείσμως. — «Ούζο» είπα. «Ούζο σκέτο».

Κοίταξα γύρω μου μια δυο συντροφίες νεαρούς που ρουφούσαν μακάρια το νεσκαφέ τους με το καλαμάκι, με τ' ακριβά μπλουτζίν, που τα ξεβάφουν για να φαίνονται παλιά [...]

Πράγματι, «ούζο» σημαίνει λαϊκή γνησιότητα, συναισθηματική έξαρση, ντομπροσύνη ή ακόμα και Ελλάδα. Δεν είναι μόνο τα πολλά και καλά τραγούδια, που προωθούν τη συγκεκριμένη σημασιολογική δυναμική («Σε βρήκα πάλι ξαφνικά / να πίνεις ούζο στου Λευτέρη», σημειώνει ο **Μάνος Ελευθερίου** στο τραγούδι του **Μίκη Θεοδωράκη**, «Μα εγώ ξεσπάω σε λυγμό / και μου 'δωσε ουζάκι», γράφει ο **Γιώργος Σκούρτης**, εκφράζοντας έναν από τους Μετανάστες του **Γιάννη Μαρκόπουλου** κ.π.ά.). Είναι και αρκετά συγκινησιακά δραστικά ποιήματα της μεταπολεμικής εποχής. Σας διαβάζω, τελειώνοντας, ένα ωραίο ποίημα του καλού μεταπολεμικού μας ποιητή **Ανέστη Ευαγγέλου**, στο πλαίσιο του οποίου το ούζο συνδέεται με την παλιότερη, ειλικρινέστερη και γνησιότερη ζωή, αλλά και με τη βιωμένη μνήμη αγαπημένων νεκρών:

ΥΠΕΡΑΣΤΙΚΗ ΣΥΝΔΙΑΛΕΞΗ

Εχτές το βράδυ μου τηλεφώνησε ο πατέρας μου.

Στείλε μου μερικά πενήνταράκια ούζο, μου είπε, και καναδυό κούτες τσιγάρα σέρτικα, να κάθουμαι τα βράδια να σας συλλογιέμαι.

Και — να μην το ξεχάσω - και πεντέξι δίσκους φωνογράφου μ' εκείνα τα παλιά, ξέρεis, ποντιακά τραγούδια, τα λυπητερά.

Εδώ στα ξένα δύσκολα περνούν οι μέρες και πού να βρεις τσιγάρα, ούζο και τραγούδια της πατρίδας, στα μαγαζάκια τ' ουρανού.

Τέτοια κείμενα εκφράζουν διαμέσου του ούζου τη γνήσια λαϊκή ψυχή, τη βασανισμένη, που θυμίζει τις παλιότερες γενιές, αλλά και που δεν πρόκειται να ξεχα-

στεί ή να εγκαταλειφθεί, όσο οι άνθρωποι βιώνουν πόνους και βάσανα, τα οποία αναπόδραστα θα καθρεφτίζονται στο χώρο της Τέχνης γενικά, και της λογοτεχνίας ειδικότερα.

Το παραπάνω κείμενο του **Δημήτρη Κόκορη** αποτέλεσε την κεντρική ομιλία της «**Γιορτής του ούζου**» που πραγματοποιήθηκε τον Ιούλιο του 2009 στην παραλιακή πλατεία του Πλωμαρίου.

* Ο **Δημήτρης Κόκορης**, γεννήθηκε στον Πειραιά, σπούδασε φιλολογία με εξειδίκευση στη νεοελληνική λογοτεχνία και ως ειδικός επιστήμονας του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης διδάσκει νεοελληνική φιλολογία.

“ΤΟ ΦΟΝΙΚΟ”

Η συμπατριώτισσά μας συγγραφέας Ειρήνη Κωνσταντίνου Σανιδά εξέδωσε το δεύτερο μυθιστόρημά της “ΤΟ ΦΟΝΙΚΟ” από τις εκδόσεις “Οσελέτος”. Παραθέτουμε ένα μικρό απόσπασμα του μυθιστορήματος της χαρισματικής συμπατριώτισσάς μας και ελπίζουμε να προμηθευτείτε το βιβλίο και να απολαύσετε τη συνέχεια.

Η Μενεξούλα πάγωσε από την αδιαφορία του. Πιάστηκε από το ντουβάρι του ερειπωμένου σπιτιού και σωριάστηκε.

Πόση ώρα πέρασε ούτε που θυμόταν. Ο χρόνος γι’ αυτή σταμάτησε όταν ο Παναγής την παράτησε κι έφυγε. Το πρόσωπό της κόλλησε απ’ τα δάκρυα, κοίταξε χάμω. Τα πόδια της βουτηγμένα στα απόνερα που χύνονταν από το στενό είχαν λερώσει τα ολοκαίνουργια παπούτσια της.

Έστρωσε το φόρεμά της που είχε μαζέψει, και με δυσκολία σηκώθηκε. Ίσιωσε την πλάτη της. Με την ανάστροφη του χεριού της σκούπισε τις τελευταίες σταγόνες που φέγγιζαν στα γαλανά της μάτια.

Λίγη ώρα μετά, με μουδιασμένο βήμα έφτασε έξω από το σπίτι της. Όρθωσε το ανάστημά της και μπήκε μέσα. Για καλή της τύχη δεν ήταν κανένας από τους δικούς της. Ανέβηκε γρήγορα τη σκάλα και μπήκε στην κάμαρά της.

Στάθηκε όρθια μπροστά στον καθρέφτη. Για ένα λεπτό περιεργάστηκε τη μορφή της: η όψη της σβησμένο κερί. Η χλωμάδα του προσώπου της άσπρο πανί. Τα μάτια της βάφτηκαν με το μπλε της ανταριασμένης θάλασσας». Μπροστά της αντάμωνε μια γυναίκα - πάει το κορίτσι με την ήρεμη γαλάζια θάλασσα των ματιών, με τα ξανθά μεταξένια μαλλιά που ξάπλωναν μέχρι χαμηλά στη μέση.

Άνοιξε το μπαούλο. Έχωσε το χέρι της μέσα σε ένα κουτί και πήρε ένα ψαλίδι γυρίζοντας ξανά στον καθρέφτη. Σε λίγο, γέμισε το δάπεδο από τα χρυσά της μαλλιά.

Η Μενεξούλα δε μίλησε ποτέ στους δικούς της. Τον πόνο της τον φώναξε στην αρχή, όμως πάντοτε από μέσα της. Το έβλεπες στο πρόσωπό της το ωχρό, στη ματιά της, αυτήν του αφηνιασμένου ζώου, στην ψυχή της προδομένης γυναίκας.

Από το Σύλλογο «Μακαράς» της Άγρας Παρουσίαση του βιβλίου του Γιώργου Καμβυσέλλη

Το νέο βιβλίο του **Γιώργου Καμβυσέλλη**, με τίτλο «**Από τα “Κόκκινα Φανάρια” στο Περιβόλι της Παναγίας**», παρουσίασε το Σάββατο 17 Σεπτεμβρίου, στις 7 το απόγευμα στο Γυμνάσιο Άγρας, ο Πολιτιστικός και Αθλητικός Σύλλογος Άγρας «Μακαρέας».

Έκδοση της Ιεράς Μονής Κουτλουμουσίου Αγίου Όρους, το συγκεκριμένο έργο του **Γιώργου Καμβυσέλλη** είναι η αφηγηματική, λογοτεχνική βιογραφία του Αλέκου Γαλανού, που είχε γράψει το κλασικό θεατρικό έργο «Τα κόκκινα φανάρια» κι ο οποίος πέρασε 18 χρόνια ως

δόκιμος μοναχός στο Άγιο Όρος.

Για το βιβλίο μίλησαν ή διάβασαν αποσπάσματα ο φιλόλογος **Γιώργος Τυρίκος - Εργάς**, που συντόνισε και την εκδήλωση, ο **Γιώργος Κιοθρέκης** εκ μέρους του Συλλόγου «Μακαρέας», ο συμβολαιογράφος **Πάυλος Παπάζογλου**, που παρουσίασε το συγγραφέα, ο φιλόλογος **Βαγγέλης Γδοντέλης**, που έκανε σύντομη ανάλυση του έργου, ο **Παναγιώτης Τασάνης**, που διάβασε αποσπάσματα από το βιβλίο, και ο ίδιος ο συγγραφέας, **Γιώργος Καμβυσέλλης**.

Επιτυχόντες σε ΑΕΙ και ΤΕΙ μαθητές του Λυκείου Πλωμαρίου

Γενικό Λύκειο Πλωμαρίου (90%)				
Επώνυμο	Όνομα	Όν. Πατρός	Όν. Μητρός	Σχολή Επιτυχίας
ΓΙΑΜΟΥΓΙΑΝΝΗΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΒΑΙΟΣ	ΜΑΡΙΑ	ΟΡΓΑΝ. & ΔΙΟΙΚ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ (ΘΕΣ/ΝΙΚΗ)
ΘΕΟΔΩΡΙΔΗΣ	ΑΡΙΣΤΟΜΕΝΗΣ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΜΑΡΙΑ	ΠΛΑΣΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ & ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΚΑΛΔΕΛΗ	ΜΥΡΤΩ	ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ	ΕΛΠΙΝΙΚΗ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ ΑΘΗΝΑΣ
ΚΑΛΤΑΚΗ	ΠΕΡΣΕΦΟΝΗ-ΜΑΡ.	ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	ΠΗΝΕΛΟΠΗ	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ (ΡΕΘΥΜΝΟ)
ΛΟΥΠΟΥ	ΠΕΡΣΕΦΟΝΗ	ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	ΘΕΟΔΩΡΑ	ΝΟΜΙΚΗΣ ΘΡΑΚΗΣ (ΚΟΜΟΤΗΝΗ)
ΜΑΝΩΛΙΟΥ-ΜΑΝΟΥΛΙΟΥ	ΑΝΘΟΥΛΑ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΜΑΡΙΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΡΟΔΟΣ)
ΜΑΥΡΟΘΑΛΑΣΣΗ	ΑΠΟΣΤΟΛΙΑ	ΤΙΜΟΛΕΩΝ	ΕΙΡΗΝΗ-Δ.	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ (ΒΟΛΟΣ)
ΜΙΧΑΛΕΛΗ	ΓΕΩΡΓΙΑ-ΑΣΠΑΣ.	ΙΩΑΝΝΗΣ	ΔΗΜΗΤΡΑ	ΜΗΧ/ΚΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ & ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ (ΧΑΝΙΑ)
ΜΟΥΤΖΟΥΡΗ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝ.	ΕΙΡΗΝΗ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ & ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΠΑΤΕΡΕΛΗΣ	ΙΩΑΝΝΗΣ	ΘΕΟΛΟΓΟΣ	ΜΥΡΣΙΝΗ	ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΤΕΙ ΧΑΛΚΙΔΑΣ
ΠΑΦΛΙΩΤΗ	ΝΙΚΟΛΕΤΑ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝ.	ΜΑΡΙΑ	ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΤΕΙ ΠΑΤΡΑΣ (ΑΙΓΙΟ)
ΠΡΩΤΟΝΟΤΑΡΙΟΥ	ΕΥΑΝΘΙΑ	ΜΙΧΑΗΛ	ΒΕΝΕΤΙΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΜΥΤΙΛΗΝΗ)
ΣΚΟΥΛΟΣ	ΡΑΦΑΗΛ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΠΕΛΑΓΙΑ	ΑΣΙΩΜΑΤΙΚΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ
(10%)				
Επώνυμο	Όνομα	Όν. Πατρός	Όν. Μητρός	Σχολή Επιτυχίας
ΝΑΥΠΛΙΩΤΗ	ΔΗΜΗΤΡΑ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΠΑΝΑΓΙΩΤ.	ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ & ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΘΡΑΚΗΣ (ΞΑΝΘΗ)

Σε όλους τους επιτυχόντες ο Σύνδεσμός μας εύχεται “καλή πρόοδο” και στις οικογένειές τους να τους χαίρονται.

Διεκδικεί να μην καταργηθεί καμία υπηρεσία

Το Πλωμάρι ξεσηκώνεται

Της Μαρίας Πολλάτου

Σε τέσσερις αποφάσεις - αιτήματα κατέληξε η λαϊκή συνέλευση που πραγματοποιήθηκε στο Πλωμάρι την Κυριακή 25 Σεπτεμβρίου 2011 σύμφωνα με το ψήφισμα που ανακοινώθηκε απ' τη Δημοτική Κοινότητα Πλωμαρίου. Στο ψήφισμα γίνεται ξεκάθαρο πως η οποιαδήποτε κατάργηση ή υποβάθμιση υπηρεσιών (ΔΟΥ, ΙΚΑ, Ειρηνοδίκη, Αστυνομικό Τμήμα, Εθνική Τράπεζα) που εδρεύουν στην πόλη, θα έχει ως αποτέλεσμα δυναμικές αντιδράσεις, αλλά και παραίτηση όλων των αυτοδιοικητικών.

Σύμφωνα με το ψήφισμα της συνέλευσης, οι Πλωμαρίτες αποφάσισαν ότι στην περίπτωση που καταργηθεί ή υποβαθμιστεί έστω και μια από τις υφιστάμενες υπηρεσίες της πόλης, θα παραιτηθούν σύσσωμα όλα τα μέλη (τακτικά και αναπληρωματικά) όλων των συνδυασμών που έλαβαν μέρος στις δημοτικές εκλογές του 2010, γεγονός που θα οδηγήσει όπως υποστηρίζουν **«σε ανατροπή της κοινωνικής και οικονομικής προοπτικής και κατ' επέκταση σε διάλυση, ερήμωση και εγκατάλειψη».**

Όχι στο έκτρωμα

Το δεύτερο αίτημα που θέτουν οι Πλωμαρίτες, που έχουν πρωτοστατήσει στις αντιδράσεις κατά του «Καλλικράτη», είναι «η κατάργηση του εκτρώματος του ενός Δήμου στη Λέσβο και η δημιουργία οπωσδήποτε και ενός δήμου

στο νότιο τμήμα του νησιού, αναγκαιότητα ιστορική, πολιτισμική, κοινωνική, αλλά κυρίως λειτουργεί (εξ άλλου, υπάρχει συμφωνία και κοινό ψήφισμα όλων των τέως δήμων νότιας Λέσβου προς αυτή την κατεύθυνση), επειδή όλα τα προβλήματα και τα δεινά που επακολουθούν, ανεξάρτητα από τις ικανότητες και καλές προθέσεις της σημερινής δημοτικής αρχής, είναι αποτέλεσμα της λανθασμένης εφαρμογής του «Καλλικράτη» στον τόπο μας».

Ακόμη οι συγκεντρωμένοι ζητούν την ενεργή συμμετοχή, στήριξη και συμπαράσταση όλων των πολιτικών δυνάμεων της Λέσβου (Δημάρχου, Δημοτικού Συμβουλίου, Περιφερειάρχη, Περιφερειακού Συμβουλίου, αναπληρωτή υπουργού Περιβάλλοντος, Βουλευτών Λέσβου, Γενικού Γραμματέα Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής), καθώς και την αναγωγή των αιτημάτων τους σε καθολικά αιτήματα της Λέσβου μέσα από απόφαση του Δημοτικού και Περιφερειακού Συμβουλίου.

Τέλος, στο ψήφισμα αναφέρεται η σύσταση επιτροπής αγώνα για την ικανοποίηση των αιτημάτων, η οποία θα αναλάβει να το παραδώσει σε όλους τους αποδέκτες, να προωθήσει τα αιτήματα και να καθορίσει κάθε μορφή αντίδρασης του αγώνα.

**Από την εφημερίδα
«ΔΗΜΟΚΡΑΤΗΣ»**

Παρασκευή 30 Σεπτεμβρίου 2011

Βαπτίσεις

Το **Σάββατο 20 Αυγούστου 2011** στον Ιερό Ναό Παμμεγίστων Ταξιαρχών στο Καγιάνι Μυτιλήνης, ο **Παναγιώτης Αϊθαλιωτέλης** και η **Λαμπριανή (Αννυ) Ματθαίου**, βάπτισαν το κοριτσάκι τους και ο νονός **Βασίλης Ζήκας**, της έδωσε το όνομα

Μυρσίνη.

Εύχομαι η νεοφώτιστη **Μυρσίνη**, να γίνει καλή χριστιανή, όπως οι γονείς της, οι παππούδες και οι προπαππούδες της.

Χριστίνα Ι. Σπήλιου

Γάμοι

• Την **Κυριακή 21-8-2011** στον Ιερό Ναό Αγίας Τριάδας Πλαγιάς παντρεύτηκαν ο **Γρηγόρης Ψαριανός** του Ευάγγελου και η **Ζωή Θεοδώρου**. Κουμπάρα η **Ταξιάρχουλα Μαργαριτίδου**. Βίο ανθόσπαρτο.

Χριστίνα Ι. Σπήλιου

• Το **Σάββατο 10-9-2011** στον Ιερό Ναό Αγίου Νικολάου Πλωμαρίου, τέλεσαν το γάμο τους, ο **Γιάννης Μαμάκος** και η **Περσεφόνη Γαλέτσα-Σάββα**.

Κουμπάρα η **Κωνσταντίνα Φωτεινοπούλου**.

Θερμές ευχές για την ευτυχία σας.

Χριστίνα Ι. Σπήλιου

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

Στις **24 Ιουλίου 2011** και στον Ιερό Ναό Αγίου Νικολάου Γλυφάδας έγινε η βάφτιση της πολυαγαπημένης εγγονής του εκλεκτού μέλους του Συνδέσμου κ. **Γιώργου Παναγιωτίδη**.

Το όνομα αυτής **Κατερίνα**.

Στον αγαπητό φίλο **Γιώργο Παναγιωτίδη** και τους ευτυχισμένους γονείς **Άρη** και **Εβελίνα Πολυζωγοπούλου** ευχόμαστε να τους ζήσει και να το καμαρώσουν και νύφουλα.

Οικ. Αθανασίου Κανελλόπουλου

Η **Μαρία Μαραθιανού**, του Ευστράτιου Μαραθιανού και της Χιονίας, η οποία κατάγεται από την Πλαγιά Πλωμαρίου, Βιολόγος, Ωκεανογράφος, κρίθηκε άξια διδακτορικού διπλώματος με βαθμό «ΑΡΙΣΤΑ» και αναγορεύτηκε Διδάκτορας του τμήματος Κτηνιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας, του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας στις 18 Ιουλίου 2011.

Θερμά συγχαρητήρια και πάντα επιτυχίες.

Μας κάνεις όλους υπερήφανους, την οικογένειά σου, όλους τους συγγενείς και φίλους, αλλά και τους συμπατριώτες σου.

Χριστίνα Σπήλιου

ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΕΦΥΓΑΝ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Στη μέση του καλοκαιριού, στις **29 Ιουλίου 2011**, μας άφησε για πάντα ο αγαπημένος μας φίλος **Δημήτρης Π. Ξανθούλης**, απ' τα ιδρυτικά μέλη του Συλλόγου μας.

Αν του ανθρώπου ο προορισμός είναι να ζήσει -όσο καιρό του προόρισε η Μοίρα- με εντιμότητα, με αξιοπρέπεια και ήθος, και κλείνοντας τα μάτια του για πάντα να αφήσει εδραιωμένη στη συνείδηση της μεγάλης ή μικρής κοινωνίας ανάμεσα στην οποία κύλησε η ζωή του την αλήθεια αυτή, τότε ο Δημήτρης εξεπλήρωσε απόλυτα τον προορισμό του.

Γιος του παλιού μας καθηγητή και Λυκειάρχη του Λυκείου Πλωμαρίου **Παναγιώτη Ξανθούλη** και της **Στασούλας Πασγιάνου**, γεννήθηκε στις 17 Οκτωβρίου 1946 στην Πλαγιά.

Αποφοίτησε από το Γυμνάσιο Πλωμαρίου και σπούδασε στη Νομική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών το 1969 και ακολούθησε το επάγγελμα του δικηγόρου.

Στα 1972 μαζί με μια ομάδα νεαρών Πλωμαριτών της Αθήνας πρωτοστάτησε στην ίδρυση του Συλλόγου μας και μάλιστα ο ίδιος συνέταξε το ιδρυτικό καταστατικό του.

Άνθρωπος αkéραιο, ειλικρινής και ιδιαίτερα έντιμος, άσκησε το δικηγορικό λειτούργημα για σειρά ετών παρά τα προβλήματα υγείας που άρχισαν να τον καταβάλλουν στα τελευταία δεκαπέντε χρόνια. Συνέχισε να εργάζεται με τον συνθισιμένο ζήλο του αντιμετωπίζοντας την ασθένειά του με υπομονή και ιδιαίτερη αξιοπρέπεια.

«Εξεμέτρησης το ζην» ως υποδειγματικός οικογενειάρχης, χωρίς να αδικήσει κανέναν, αυθεντικός και απλός με μια παθολογική αγάπη για την Πλαγιά και μόνιμη νοσταλγία για τον Κάστελο. Ευτύχησε, έστω και μέσα στην ασθένειά του, να δει το μοναχογιό του **Παναγιώτη** να προοδεύει ως φοιτητής της Ιατρικής.

Να ευχηθούμε τη μνήμη του αλησμόνητη; Δε χρειάζεται. Δεν μπορεί παρά να είναι αλησμόνητη. Όλα μπορούν να ξεχαστούν σ' αυτό τον κόσμο, μα η εντιμότητα, η καλοσύνη, το ήθος επιζούν και ακτινοβολούν και πέρα από τους σιωπηλούς τάφους.

Στην τραγική του μητέρα, στη σύζυγό του **Λίλη** που για χρόνια ολόκληρα στάθηκε δίπλα του με υπομονή και καρτερικότητα, στο γιο του **Παναγιώτη** και στον αδερφό του **Γιάννη** ευχόμαστε «παρηγοριά» και η σκιά του να τους συντροφεύει σκεπάζοντάς τους με την επέκεινα του τάφου αγάπη του.

Το Δ.Σ. του Συλλόγου

Δημήτριος Ξανθούλης του Παναγιώτη και της Στασούλας

Ο **Δημήτρης Παν. Ξανθούλης** γεννήθηκε στις 17-10-1946 στην Πλαγιά Λέσβου.

Εκοιμήθη στις 28-7-2011 και ετάφη στην Πλαγιά στις 29-7-2011. Πλήθος κόσμου συνόδευσε την νεκρώσιμη ακολουθία.

Αφού τελείωσε το Δημοτικό Σχολείο Πλαγιάς, αποφοίτησε από το δτάξιο Γυμνάσιο Πλωμαρίου.

Σε ηλικία 23 ετών, το έτος 1969, τελείωσε τη Νομική Σχολή Αθηνών. Ασχολήθηκε περισσότερο ως αστικολόγος. Έφθασε στο αξίωμα του παρ' Εφέταις δικηγόρου.

Πάντα πρόθυμος να εξυπηρετεί τους πατριώτες του με γέλιο και καλαμπούρι.

Φρόντισε για το Καταστατικό του Συνδέσμου Πλωμαριτών Αττικής "BENIAMIN Ο ΛΕΣΒΙΟΣ" χωρίς αμοιβή. Διετέλεσε και Γεν. Γραμματέας κατ' επανάληψη και ως μέλος του Δ.Σ. του Συνδέσμου.

Παντρεύτηκε στις 21-5-1988 την **Αγγελική Γκουμάση (Λίλη)**, δικαστικό υπάλληλο.

Απέκτησαν ένα γιο, τον **Παναγιώτη**, 23 ετών σήμερα, φοιτητή στο 6ο έτος της Ιατρικής Αθηνών.

Στο διάβα της ζωής του τον βρήκαν πολλά δεινά. Αρρώστιες, η μια πίσω από την

άλλη. Δεν χάρηκε τη ζωή. Υπήρξε πολύ άτυχος.

Στο σταυρό που σήκωνε, συμπαραστάτης του, πάντα με αγάπη, αφοσίωση και αυταπάρνηση, παράδειγμα προς μίμηση, στάθηκε αγόγγυστα η αξιέπαινη σύζυγός του **Λίλη**.

Συλλυπούμαστε τη σύζυγό του, το γιο του, την απαρηγόρητη μητέρα του, τον αδερφό του **Γιάννη** και όλους τους συγγενείς και φίλους.

Χριστίνα Σπήλιου

Περσεφόνη, συζ. Γρηγ. Κωστέλλη

Πέθανε και ετάφη στην Πλαγιά η από τον Τρύγωνα καταγόμενη **Περσεφόνη** στις 19-8-2011.

Ο ξαφνικός χαμός της βύθισε σε βαρύ πένθος τον απαρηγόρητο σύζυγό της **Γρηγ.**

γόρη και το γιο τους **Παναγιώτη**.

Ο Ύψιστος να αναπαύσει την ψυχή της και να δίνει παρηγοριά στους οικείους της.

Χριστίνα Σπήλιου

Ευστράτιος Χιωτέλλης

Ο **Στρατής** έφυγε από τη ζωή τον Αύγουστο του 2011 αφού άφησε τα παιδιά του και τη **Βασούλα**, δεύτερη γυναίκα του, με το γιο τους **Γιώργο** σε απόγνωση και πόνο. Θερμά συλλυπητήρια.

Χριστίνα Σπήλιου

Μαρία, χήρα Γρηγορίου Μαρσώνη

Η **Μαρία** πέθανε και ετάφη στην Πλαγιά.

Ευστράτιος Παν. Γιάνναρος

Γεννήθηκε στον Τρύγωνα, έζησε με την οικογένειά του στην Αθήνα. Κάθε καλοκαίρι παραθεριζε στη γενέτειρά του. Το φετινό καλοκαίρι ήταν το τελευταίο γιατί “έτσι ξαφνικά” ένα εγκεφαλικό έδωσε τέλος στη ζωή του.

Χριστίνα Σπήλιου

τος) 80 ετών. Η ταφή του έγινε στο κοιμητήριο της Πετρούπολης Αττικής τη Δευτέρα 12-9-2011.

Τα θερμά μας συλλυπητήρια στη σύζυγό του **Μαρία**, στον υίο του **Παναγιώτη** και στα εγγόνια του **Μαρία** και **Έλενα**.

Ας είναι ελαφρύ το χώμα της Αττικής που σε σκέπασε αγαπημέ-

νε μας **Στράτο**.

Αιώνια η μνήμη σου.

Οικογένεια Παρ. Σαμαρά

Την Παρασκευή 9-9-2011 άφησε την τελευταία του πνοή στο Βοστανείο Νοσοκομείο Μυτιλήνης ο **Ευστράτιος Γιάνναρος (Κί-**

Ευστάθιος Τραντάλης

Στις 25 Αυγούστου απεβίωσε στην Αθήνα ο **Ευστάθιος Τραντάλης**. Η κηδεία του έγινε στο νεκροταφείο Καλλιθέας.

Πολεμιστής και ανάπηρος πολέμου το 1940. Μετά τον θάνατο της συζύγου του **Ελένης** ζούσε μαζί με την οικογένεια του γιού του

στην Αθήνα όπου τον περιποιήθηκαν με περίσσια αγάπη ως το τέλος της ζωής του.

Στο γιο του **Παναγιώτη** και στην οικογένειά του εκφράζουμε τα θερμά μας συλλυπητήρια.

Οικ. Νικολάου Ανδρόνικου

Προσφορές στη μνήμη

Μαρία Ζαλούμη-Ψαρρά,
για το σύζυγό της Βασίλη50€
Μυρσίνη Κολουβά50€
Σαμαράς Παράσχος50€
στη μνήμη Ευστρατίου Γιάνναρου (Κίτσος)
των γονέων του Παναγιώτη και Μαρίας και
των αδελφών του Κώστα και Γρηγόρη.
Αμπουλός Σοφοκλής50\$ Αυστραλίας
στη μνήμη των γονέων του Εμμανουήλ και
Αμερισούδας και των αδελφών του Πανα-
γιώτη και Στάσας.
Τσαμπάνη Μαρία30€
στη μνήμη του αδελφού της Παναγιώτη
Κλεάνθη και Ειρήνη Παπουτσάνη50€
αντί στεφάνου στη μνήμη Βύρωνα Βογιατζή

Καρατζά Κλεάνθη20€
στη μνήμη Τάκη Πιτσιλαδή
Κουλανδρή Μαρία του Δημ.20€
στη μνήμη των γιαγιάδων και παππούδων της
Σανιδά Πέρσα50€
στη μνήμη του συζύγου της Κωνσταντίνου
Θεοδωρίδης Νώντας20€
στη μνήμη Δημητρίου Ξανθούλη
Θεοδωρίδης Νώντας50€
στη μνήμη των γονέων του Ευαγγέλου και
Φανής και Νικολάου και Ευδοκίας Σαμαρά,
επίσης Κώστα Σαμαρά, Αποστόλου Σαμαρά,
Αργυρομάτη και Σωκράτη, Περσεφόνης και
Μοσχούλας Σαμαρά.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Ιωάννης Γιαγάς50€
Χρήστος Τσακίρης20€
Άννα Παν. Γέραλη (Γαλλία)20€
Σαράντης Ζαλούμης (Αυστραλία)20\$
Έλενα Χωριατέλλη30€
Τσαμπάνη Μαρία20€
Αργιαλά Σουλτάνα20€
Καλαφατέλης Ιωάννης20€
Παπάζογλου Βενετία20€
Σαρλής Θεόδωρος100\$ Αυστρ.
Παπαντωνίου Νικήτας20€
Ζαλούμης Ιωάννης50€
Κουβαράς Παύλος20€
Καλδέλη Μαριάννα20€
Μουτζούρας Ιωακείμ20€
Τσιάμος Κώστας30€
Μονέδας Σαράντος20€
Καμπάνη Μυρσίνη20€
Καρατζά Κλεάνθη30€
Λιόλιος Παράσχος50€
Καμπάνης Ιωάννης100€
Καμπάνης Γεώργιος50€
Καμπάς Ιωάννης του Εμμ.20€
Βαφειάδης Νίκος20€
Λούπος Δημήτριος50\$ Αυστρ.
Μιχαέλης Ιωάννης20€
Λάσκαρης Ιωάννης20€
Λαγουτάρης Ιωάννης20€
Χιωτέλης Εμμανουήλ20€

Ιερομνήμων Στέλλα20€
Βερδούκας Παναγιώτης50€
Τζανετή Κατερίνα20€
Σαλά Μεταξία20€
Γιωργής Αθανάσιος50€
Γιωργή Μυρσίνη20€
Αράμβογλου Παντελής20€
Πατερέλης Αντώνης20€
Δασκαλή Σουλτάνα50€
Μουτζούρης Γιάννης (Αυστραλία)100€
Παπαγιάννης Γρηγόρης20€
Ψώμος Γεώργιος20€
Τσαμουρά Πιπίτσα20€
Γιαμουγιάννη Βικτώρια20€
Βουλαλάς Τρύφνας20€
Πατερέλης Ευστράτιος20€
Οικονόμου Ιωάννης20€
Κουλαντρή Νίκη20€
Τραγάκη Πιπίτσα50€
Σίμος Μιχαήλ20€
Μοσχόβης Νίκος20€
Ζαχαρίου Κατερίνα20€
Ζαχαρίου Σπύρος20€
Αντωνάκας Γιώργος20€
Πιτσιλαδή Δήμητρα20€
Χρυσάφης Παντελής20€
Στεργέλης Απόστολος25€
Παντελή Μαρία20€
Μαμάκος Γιώργος20€

ΜΗΝΑΣ Ν. ΑΡΤΟΠΟΥΛΟΣ
 Οφθαλμοαυτοχειρουργός
 Χειρουργός Κεφαλής & Τραχήλου

Επιστημονικός Συνεργάτης Γενικής Κλινικής & «Παιδών» ΜΗΤΕΡΑ

Νοσοκομείο: «ΜΗΤΕΡΑ»
 Τ: 210 6869403
 Κ: 6977 123446
 E: artminas@yahoo.gr

Ιατρείο : «ΙΑΤΡΙΚΗ ΠΙΣΤΗ»
 Κρήτης 72, Νέα Ιωνία
 Τ: 210 2717066
 F: 210 2717924

Νίκος Βουλαλάς
 Ψυχολόγος - Ψυχοθεραπευτής

Γ. Σισίνη 5, 115 28 Αθήνα
 (Σταθμός Μετρό: Μέγαρο Μουσικής)
 Τηλ.: 210 72 29 281
 Κιν.: 6976 111 450
 e-mail: nikolaosv@gmail.com

ΜΑΡΙΑ ΜΟΥΤΖΟΥΡΗ MSc
ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΥΤΡΙΑ

MSc in Manipulative Therapy
 in Coventry Uni., UK
 Πτυχιούχος ΤΕΙ ΛΑΜΙΑΣ

Θεραπείες και κατ' οίκον Τηλ.: 6977 073125

Άννα Π. Νάνου
ΑΛΛΕΡΓΙΟΛΟΓΟΣ

Μέλος της Ευρωπαϊκής Ακαδημίας
 Αλλεργιολογίας και Κλινικής Ανοσολογίας

ΙΑΤΡΕΙΟ: Λεωφ. Δημοκρατίας 39
 151 27, Μελίσια, Αθήνα

τηλ./fax: 210 80 30 554
 κιν.: 694 66 88 046
 e-mail: nanouanna@yahoo.gr

ΘΕΟΔΩΡΙΔΟΥ Ε. ΒΑΣΙΛΙΚΗ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

Π. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΟΥ 83 ΤΗΛ. 22510 28507
 ΜΥΤΙΛΗΝΗ ΚΙΝ.: 6946 55 41 21
 e-mail: theodoridou_vicky@yahoo.gr

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ Χ. ΚΟΥΛΟΥΜΠΗ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

ΖΩΟΔΟΧΟΥ ΠΗΓΗΣ 43
 Κ. ΧΑΛΑΝΔΡΙ 152 31
 (1ος ΟΡΟΦΟΣ)

ΤΗΛ.: 210 67 49 912
 ΚΙΝ.: 6974 987 842
 kouloubi.aik@dsa.gr

www.lawoffice-ka.gr

ΚΑΦΕ
ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ
"Η Γωνιά του Πλάτανου"

Ζ. Γ. Σκορδά Τηλ. 693 27 38 076

Στον Πλάτανο
 ΠΛΩΜΑΡΙ - ΛΕΣΒΟΥ

ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ
ΜΙΚΡΟΔΕΜΑΤΩΝ - ΜΕΤΑΚΟΜΙΣΕΙΣ

ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ ΠΑΤΕΡΜΗΣ

ΠΑΡΑΛΑΒΗ-ΠΑΡΑΔΟΣΗ
 ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΣΑΣ

ΠΛΩΜΑΡΙ-ΜΥΤΙΛΗΝΗ-ΑΘΗΝΑ
 ΤΗΛ: 694 800 1201 - 697 25 31 289
 22520 31451 - 697 849 4007

Για να μαθαίνετε τα νέα μας από το
 internet επισκεφθείτε την ιστοσελίδα μας:
www.plomarion.com

ΥΔΡΑΥΛΙΚΑ
ΣΚΟΡΔΑΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ

Αδειούχος Υδραυλικός

ΠΛΩΜΑΡΙ ΛΕΣΒΟΥ

Τηλ.: 22520 31418 • Κιν.: 6945458780

www.plomari.eu

**Εσύ ενημερώθηκες
σήμερα;**

Τα ΝΕΑ άπ' το Πλωμάρι στο ίντερνετ
News.Plomari.EU

ΨΗΤΟΠΩΛΕΙΟ

**ΤΑ
ΜΑΝΙΑΤΙΚΑ**
22520 32804 Πλωμάρι - Λέσβος

**ΙΔΕΑ
ΤΕΧΝΗ**

τόσο φυσικό...σαν το αληθινό!!!

ΧΩΡΙΤΕΛΛΗ ΕΛΕΝΑ

διακοσμητικές & μονωτικές κατασκευές

ΚΟΜΜΗΝΙΑΚΗ 10 - 81100 - ΜΥΤΙΛΗΝΗ
ΤΗΛ.: 22510 40.212 - ΚΙΝ.: 6936 661468 - e-mail: idea_kai_techne@yahoo.gr

ΨΑΡΑΔΕΛΛΗΣ
ΕΙΔΗ ΥΓΙΕΙΝΗΣ - ΠΛΑΚΑΚΙΑ

ΠΑΛΑΙΟ
Πλυντήριο

**ΟΛΑ ΤΑ ΣΧΕΔΙΑ
ΟΛΑ ΤΑ ΧΡΩΜΑΤΑ**
ΣΕ ΕΙΔΗ ΥΓΙΕΙΝΗΣ, ΠΛΑΚΑΚΙΑ
ΛΕΞΟΥΡΑΓ & ΚΑΛΥΜΜΑΤΑ W.C.
ΑΠΟ ΤΟ 1959 ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ

ΤΗΛ. ΚΕΝΤΡΟ: 2105240474
www.psaradellis.gr
e-mail: info@psaradellis.gr

ΑΘΗΝΑ • ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ • ΑΧΑΡΝΑΙ • ΚΡΗΤΗ • ΠΑΤΡΑ

ΜΑΡΙΑΝΝΑ ΚΑΛΔΕΛΗ

ΚΤΗΜΑΤΟΜΕΣΙΤΗΣ

Πλωμάρι Λέσβου Τ. Κ. 81200

Τηλ/Fax: 22520 31711 Κιν: 6974 142661, 6932411563

www.lesvos-realestate.com e-mail: m-estate@otenet.gr

ΥΔΡΑΥΛΙΚΑ - ΘΕΡΜΑΝΣΗ
ΕΠΙΣΚΕΥΕΣ - ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΚΑΥΣΤΗΡΩΝ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΝΙΔΗΣ

ΠΛΩΜΑΡΙ ΠΕΣΒΟΥ - ΚΙΝ.: 6946408202

Ladies Club
Ελίνα & Ζωή Σκορδά

ΚΟΜΜΟΤΗΡΙΟ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ
Γυναικείο Ανδρικό Παιδικό Extensions
Αποτρίχωση Μανικιούρ
Τεχνητά νύχια
Πεντικιούρ Τατουάζ
Τεχνητό Μαύρισμα

Πλωμάρι Τηλ.: 22520 33667

Μεσιτικό Γραφείο

Σκόλα Ερεσού
Τ.Κ. 81105
Ερεσός
22 530 52 170
22 530 52 171

Ελευθ. Βενιζέλου 21
Agora Center, 1ος όροφος
Μυτιλήνη
22 510 41 770
22 510 42 137

6947021559

Αγορές - Πωλήσεις - Ενοικιάσεις - Αναπαροχές
Ανακαινίσεις - Επισκευές - Κατασκευές
Νομική & Οικονομική Υποστήριξη

www.lesvosestate.gr
contact@lesvosestate.gr

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
Καρπούζι
ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ

εφημερίδες βιβλία περιοδικά ημερολόγια

Θεοδοσίου 23 & Πετρουπόλεως (Στάση Σιδέρη) Ίλιον
Τηλ.Fax: 210 2619003 - 210 2619696
e-mail: karpouzi@otenet.gr

ΜΕΣΙΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ REAL ESTATE AGENCY

Αγάλιας Ευάγγελος
Αγάλιας Ερμανουήλ

Πλωμάρι Λέσβου

T.K. 81 200

www.realestate-plomari.com

Mail: admin@realestate-plomari.com

Τηλ. Γραφείου: 22520 32474

Fax Γραφείου: 22520 33054

Τηλ. Οικίας: 22520 32354

Κινητό: 6944 851862

ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΟ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΨΩΜΑΔΕΛΛΗΣ Ο.Ε.

Παράδοση κατ' οίκον

Λ. Δημοκρατίας 59 (έναντι εκκλησίας Ζωοδ.Πηγής), Μελίσσια
Τηλ.: 210-61.36.499, 210-80.47.010

Αγ. Παρασκευή

ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΟ
ΤΥΡΑΝΗΣ
ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΗ
<<Άγιος Ιωάννης>>
6974658754
ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ
ΚΡΕΑΤΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΜΑΣ

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ Π. ΚΑΡΑΜΠΙΠΕΡΗΣ

ΣΤΟΜΑΤΙΚΟΣ & ΓΝΑΘΙΚΟΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ

University Hannover, Γερμανία

ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Πανεπιστήμιο Αθηνών

ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΙΣ

ΣΤΟΜΑΤΙΚΗ ΕΜΦΥΤΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑ MSc, *University Münster, Γερμανία*

ΑΚΤΙΝΟΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ ΣΤΟΜΑΤΟΣ, *University Hannover, Γερμανία*

ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ LASER, *Elizabeth Hospital, Berlin, Γερμανία*

ΙΣΟΓΕΙΟ

Βασ. Σοφίας 121 Αθήνα

2130081286

6979172666

www.implant-dentistry.org

www.aesthetic-dentistry.org

ΟΥΖΟ
ΒΑΡΒΑΓΙΑΝΝΗ
ΠΟΤΟΠΟΙΪΑ
"ΒΑΡΒΑΓΙΑΝΝΗΣ ΕΠΕ"

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΗΣ 1860

Πλωμάρι, 81200,
Λέσβος, Νησιά
ΒΑ Αιγαίου

Τηλ. 22520 32741
ή 22520 33300,
Fax: 22520 32231

me styl
ΕΝΤΥΠΑ - ΠΡΟΔΑΚΤΗΡΙΑ - ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ - ΕΛΕΥΘΕΡΑ - CLOTH DESIGN

Καλό Καλοκαίρι
Ι. ΜΕΤΑΞΑ 9

Ατελιέ Γραφικών Τεχνών / Υπεύθυνος Γ. Μουτζούρης

DESIGN ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΗ ΣΕΙΡΑ WILD & CLASSY ΣΧΕΔΙΩΝ

Έντυπα - Επιγραφές
Ιδιόχειρα προσκλητήρια
Ιστοσελίδες - Ρούχα

me styl
ατελιέ
γραφικών
τεχνών

Λογότυπο
Κάρτα
Εντύπο
Κατάλογος
Αφίσα
Αυτοκόλλητο
Επιγραφή
Προσκλητήρια
Ρούχα
Ιστοσελίδα

210 6641011
www.me-styl.gr
mestyl@yahoo.gr

210 6641011
www.me-styl.gr
mestyl@yahoo.gr

Ι. Μεταξά 9, Παιανία - Τ. 210 6641011 / www.me-styl.gr